

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

Ekonomické aspekty vypořádání SJM

Vypracovala: Markéta Hrdličková

Vedoucí práce: JUDr. Rudolf Hrubý

České Budějovice 2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Markéta HRDLIČKOVÁ**
Osobní číslo: **E11937**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Ekonomické aspekty vypořádání společného jmění manželů**
Zadávající katedra: **Katedra práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem bakalářské práce je zaměření na ekonomické dopady při vypořádání společného jmění manželů a jednotlivých možných řešení, a to jak v oblasti společných závazků bývalých manželů ve vztahu k hypotečním bankám, tak i v oblasti vypořádání nemovitých a movitých věcí. Práce by měla vycházet z konkrétních případů.

Postup řešení:

1. Studium odborné literatury se zaměřením na danou problematiku
2. Analýza dané problematiky - ekonomické dopady
3. Zhodnocení ekonomických dopadů
4. Návrh možných řešení, jak zmírnit tyto ekonomické dopady

Rámcová osnova:

1. Úvod
2. Literární rešerše
3. Cíl, metodika a hypotézy
4. Analýza dané problematiky
5. Návrh možných řešení, jak zmírnit tyto ekonomické dopady
6. Závěr
7. Summary
8. Přehled použité literatury
9. Přílohy

Rozsah grafických prací: dle potřeby

Rozsah pracovní zprávy: 40-50 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

BIČOVSKÝ, J., HOLUB, M., POKORNÝ, M. Společné jmění manželů. 2. vyd. Praha: Linde, 2009, 200 s. ISBN 978-80-7201-747-8.

DVOŘÁK, Jan, SPÁČIL, Jiří. Společné jmění manželů v teorii a v judikatuře. 2.rozšířené vydání. Praha: ASPI, Wolters Kluwer, 2007, 264 s.

HRUŠÁKOVÁ, Milana. Manželství a paragrafy. Vyd. 1. Praha: Computer Press, 2000, 83 s. Právní rady. ISBN 80-722-6409-5.

ŠVESTKA, Jiří, DVOŘÁK, Jan a kol. Občanské právo hmotné 1. 5.doplněné a aktualizované vydání. Praha: ASPI, a.s., 2009, 460 s. ISBN 978-80-7357-468-0

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

Nový občanský zákoník 89/2011 Sb.

Komparace s novou právní úpravou - zákon č. 89/2012 Sb. - Nový občanský zákoník

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Rudolf Hrubý

Katedra práva

Datum zadání bakalářské práce: 21. listopadu 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2014

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Tulská 13 (26)
370 05 České Budějovice

JUDr. Rudolf Hrubý
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 6. února 2013

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum:

Hrdličková Markéta

OBSAH

1. ÚVOD.....	3
2. LITERÁRNÍ PŘEHLED	5
2.1. Vznik společného jmění manželů	5
2.2. Obsah společného jmění manželů.....	8
2.2.1. Úprava podle zákona.....	8
2.2.2. Smluvní úprava	9
2.3. Rozsah společného jmění manželů	9
2.3.1. Rozsah při modifikaci SJM.....	10
2.3.1.1. Rozšíření nebo zúžení SJM	11
2.3.1.2. Vyhrazení vzniku SJM	11
2.4. SJM a podnikání	12
2.5. Zánik společného jmění manželů	12
2.5.1. Zánikem manželství	13
2.5.1.1. Smrtí jednoho z manželů.....	13
2.5.1.2. Prohlášení za mrtvého	14
2.5.1.3. Rozvod.....	14
2.5.2. Za trvání manželství	15
2.5.2.1. Vyslovením trestu o propadnutí majetku	15
2.5.2.2. Prohlášením konkurzu	16
2.6. Vypořádání společného jmění manželů.....	16
2.6.1. Obecně o vypořádání.....	16
2.6.2. Závazky, potřeby nezletilých dětí a zásluhy	17
2.6.3. Forma vypořádání	18
2.6.3.1. Dohoda manželů.....	18

2.6.3.2.	Soudní rozhodnutí	23
2.6.3.3.	Zákonná domněnka	23
2.7.	Vnosy, investice a zápočty v rámci SJM	24
2.7.1.	Vnosy z výlučného na společný majetek	25
2.7.2.	Investice ze společného na výlučný	25
2.7.3.	Odklony majetku ze SJM	25
2.7.4.	Disparita podílů	26
3.	CÍL A METODIKA	27
4.	PRAKTICKÁ ČÁST	28
4.1.	Případy řešení SJM při vypořádání.....	29
4.2.	Zhodnocení stanovených hypotéz.....	38
4.3.	Návrh možných řešení	39
5.	ZÁVĚR.....	45
6.	SUMMARY	46
7.	POUŽITÁ LITERATURA.....	47
8.	SEZNAM GRAFŮ	49
9.	SEZNAM PŘÍLOH	50

1. ÚVOD

Přímo v zákoně o rodině je manželství definováno jako „*trvalé společenství muže a ženy, založené zákonem stanoveným způsobem*“, podle něhož je jeho hlavním účelem „*založení rodiny a řádná výchova dětí*“ (Choděra, 2002).

Vyslovení manželského slibu a odvětní oddávajícího - „Tímto prohlašuji vaše manželství za právoplatně uzavřené. Prosím, polibte nevěstu.“ - má zásadní význam jak pro osobní život novomanželů, tak i pro jejich majetkové vztahy. Prvotní představa o tom, že už do budoucna nebude jenom MĚ nebo TVÉ, ale pouze NAŠE, se může zdát být romantická, ale po přečtení celé této práce, po zasvěcení do celé této problematiky, kdy manželství z nějakého důvodu zaniká a následuje celá řada nepříjemných právních kroků, nás vrátí zpátky z oblaků do reality a romantika jde stranou.

Hrušáková (2000) uvádí: „*Uzavřením manželství vzniká přímo ze zákona rozsáhlý okruh práv a povinností*“, kterými se po celou dobu trvání manželství musí manželé řídit. Jedná se o práva a povinnosti jak osobní, tak i majetkové podoby. Tato práva a povinnosti zanikají nejpozději se zánikem manželství. „*Skutečnost, zda manželé spolu žijí nebo zda se fakticky rozešli, na tom nic nemění, i když výkon některých práv a povinností je touto skutečností výrazně ztížen nebo se stává zcela iluzorním.*“

„*Manželé si jsou navzájem povinni úctou, jsou povinni žít spolu, být si věrni, vzájemně respektovat svou důstojnost, podporovat se, udržovat rodinné společenství, vytvářet zdravé rodinné prostředí a společně pečovat o děti*“, uvádí Nový občanský zákoník (§ 687).

Problematika týkající se manželství a jeho společného jmění je velmi rozsáhlá. Ráda bych se jí věnovala v celé její šíři, ale vzhledem k danému rozsahu práce to není možné.

Prioritním cílem mé bakalářské práce tedy není zabývat se celou touto problematikou, ale pouze jednou z jejích částí, přesněji vypořádáním SJM.

Vypořádáním je myšleno konečné uspořádání společných majetkových vztahů po zániku SJM, ke kterému v dnešní době může dojít třemi způsoby:

- dohodou,

- soudním řízením,
- zákonnou domněnkou.

Tyto způsoby lze uplatnit jednotlivě, ale zároveň se dají i různě kombinovat.

2. LITERÁRNÍ PŘEHLED

2.1. Vznik společného jmění manželů

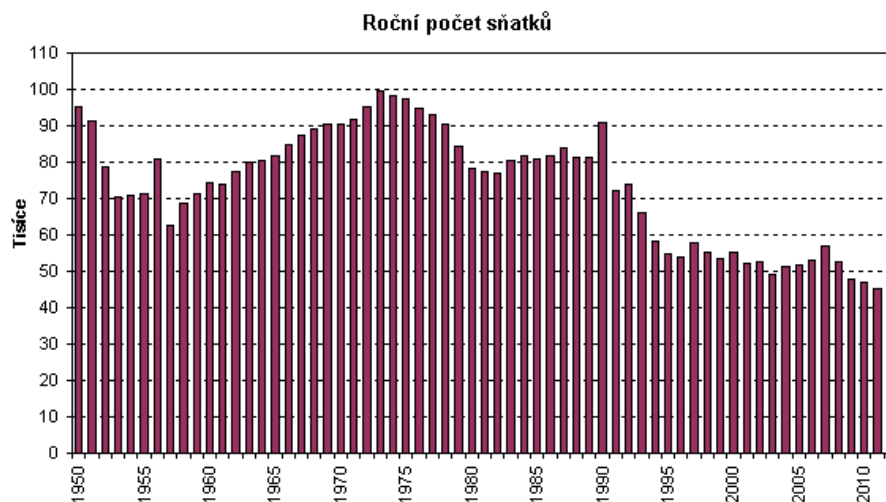
SJM je spjato s institutem manželství, je k němu vázán jeho vznik i zánik. O SJM můžeme hovořit jen v případě, jedná-li se o manžele, což už je ze samotného názvu zřejmé. „Mezi druhem a družkou společné jmění vzniknout nemůže“ (Choděra, 2002).

Na každého, kdo uzavírá manželství, se vztahuje zvláštní právní úprava majetkových vztahů, která je prostředníkem zesílení jak osobních, tak i majetkových vztahů mezi manžely. V případě rozhodnutí o podnikání jednoho z manželů za trvání manželství se vyskytují další zvláštnosti právní úpravy, se kterými by měl dotýčný počítat (Dvořák & Spáčil, 2011).

Dvořák & Spáčil (2011) uvádí: „V každodenním životě si manželé majetkové důsledky svého chování příliš neuvědomují. O to větší bývá rozčarování, dojde-li mezi nimi k neshodě, která může vyústit až v rozvod manželství, kde se teprve ukážou důsledky jejich předchozího jednání již jako nevratné.“

Porovnáme-li, jak to s manželstvím bylo dříve a jak je to s ním v současné době, zjistíme, že se už nejedná o tak pevný svazek. Může nám to potvrdit i Český statistický úřad, který jasně dokazuje, že počet sňatků v dnešní době se výrazně snížil oproti době dřívější. Podíváme-li se na následující grafické znázornění, uvidíme, že jejich počet už není zdaleka tak vysoký.

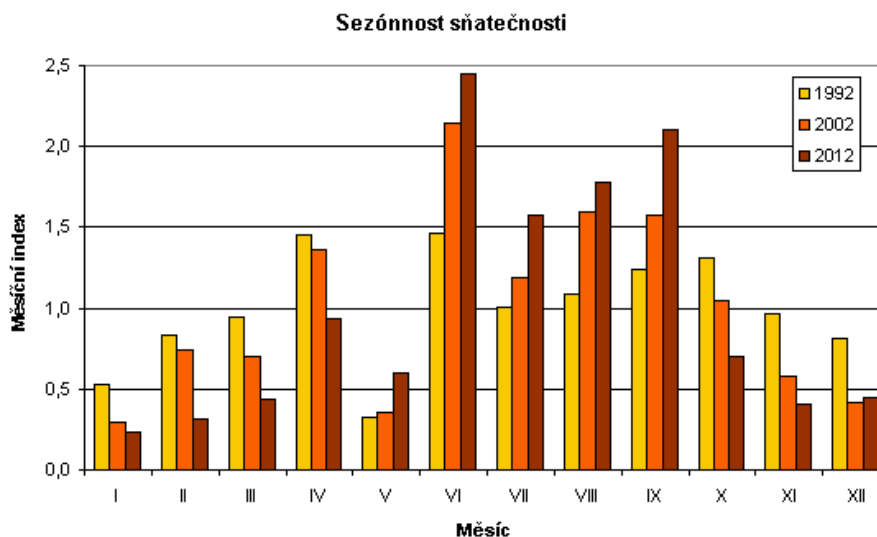
Graf 1: Roční počet sňatků

Zdroj: Český statistický úřad

Pro zajímavost přikládám také znázornění sezónnosti sňatků, kde je na první pohled vidět, v kterých měsících se převážně sňatky uzavírají. I bez grafického znázornění lze na základě vlastního uvážení jasně určit, že se jedná převážně o měsíce letní. Graf je sice zaměřen pouze na měsíce, ale Český statistický úřad uvádí i poměr dnů v týdnu, kde je jasným vítězem sobota. Jejím rušitelem bývají pouze data, která vytvářejí zvláštní číselnou kombinaci, jako je např. 12. 12. 2012.

Graf 2: Sezónnost sňatečnosti

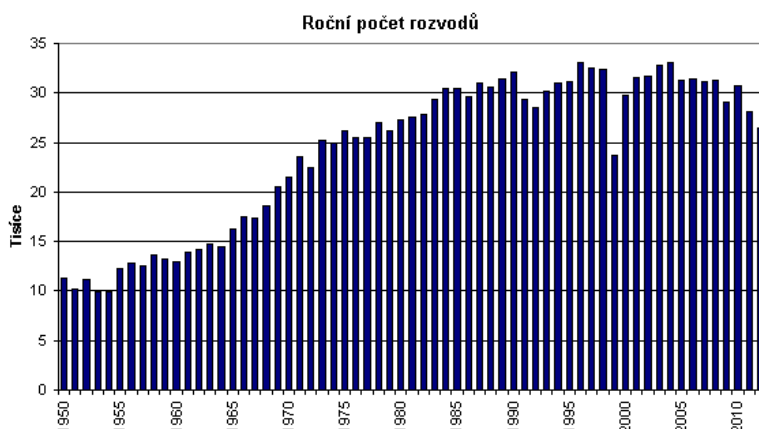

Zdroj: Český statistický úřad

Choděra (2002) uvádí: „*Snoubenci, kteří vstupují do manželství, jsou ve většině případů přesvědčení o tom, že jejich manželství bude trvat celý život*“. Je nutné si přiznat, že v řadě případů je bohužel opak pravdou. Hlavním důvodem může být uvědomění si toho, že nám rodinný život nevyhovuje, ale i třeba nenaplnění našich představ partnerem nebo nalezení jiného partnera. „*V takovém případě přichází v úvahu rozvod manželství*.“

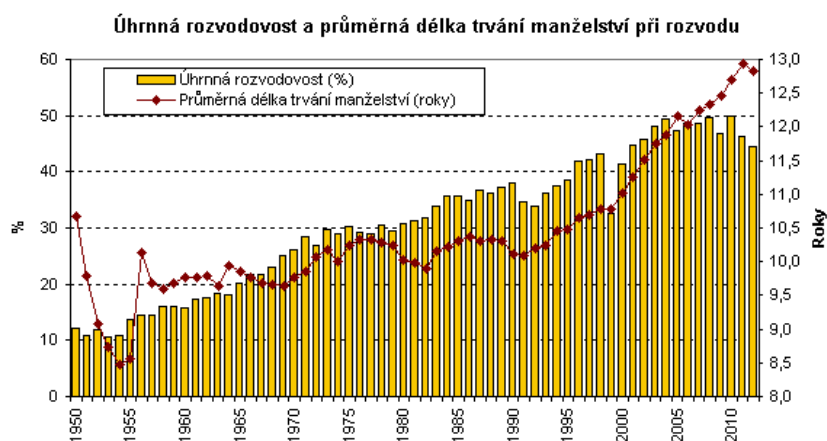
Z následujících zobrazení, která ukazují roční počet rozvodů, úhrnnou rozvodovost a průměrnou délku trvání manželství při rozvodu, lze označit rozvod za velice častý jev. Lze chápat páry, které uzavírají předmanželskou smlouvu, čímž se zároveň úprava SJM stává zajímavější.

Graf 3: Roční počet rozvodů

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 4: Úhrnná rozvodovost a průměrná délka trvání manželství při rozvodu

Zdroj: Český statistický úřad

K závěru této části práce považuji za nutné zmínit, že SJM bylo vytvořeno jako náhrada za tzv. bezpodílové spoluvlastnictví manželů. Je to zvláštní forma spoluvlastnictví, jejímž hlavním rozdílem od SJM je její předmět. BSM zahrnovalo do svého předmětu pouze věci, zatímco do předmětu SJM lze zařadit jak věci, tak i majetková práva a závazky.

2.2. Obsah společného jmění manželů

Obsahem SJM jsou jejich práva a povinnosti, jejichž rozsah je stanoven přímo úpravou v občanském zákoníku a modifikacemi, které si manželé mohou mezi sebou dohodnout (Sagit, 2013).

2.2.1. Úprava podle zákona

Nakladatelství Sagit (2013) uvádí: *„Každý z manželů má stejná práva a stejné povinnosti jako jiný spoluvlastník, spoluvěřitel nebo spoludlužník s tím, že práva a povinnosti vykonává společně s druhým manželem. Pro určení konkrétního obsahu je vhodné rozlišovat jednak práva a povinnosti, které jsou společné pro všechny skupiny předmětů společného jmění, jednak práva a povinnosti odlišné pro jednotlivé kategorie.“*

„Ke společnému obsahu patří především zásada, že z právních úkonů týkajících se společného jmění manželů jsou oba manželé oprávněni a povinni solidárně.“ Manželé společně užívají a udržují společné věci a majetková práva, jejichž správu může provést každý z nich. V dalších případech je pro platný právní úkon zapotřebí souhlasu obou manželů. Forma souhlasu není stanovena občanským zákoníkem, z čehož vyplývá, že může být udělen i konkludentně, tzn. *“takovým způsobem, kdy lze z chování manžela usoudit, že souhlasil s tím, aby záležitost byla určitým způsobem vyřízena“*. Zároveň se může jednat i o souhlas dodatečný, který konvaliduje vadu právního úkonu. *„Ve společných závazcích vystupují oba manželé jako solidární dlužníci“*. Jejich věřitel může požadovat buď celé plnění, nebo jeho části od obou manželů společně. Může nastat i případ, kdy věřitel bude požadovat část plnění od každého jednotlivě (Sagit, 2013).

2.2.2. Smluvní úprava

V rámci správy společného jmění se jedná o dispozitivní povahu. Formou notářského zápisu se mohou manželé dohodnout na odchylkách. Proti obsahu takové dohody se mohou manželé odvolat vůči jiné osobě jen tehdy, pokud je tato osoba s obsahem smlouvy obeznána (Sagit, 2013).

2.3. Rozsah společného jmění manželů

Choděra (2002) uvádí: „*SJM tvoří majetek nabytý některým z manželů nebo jimi oběma společně za trvání manželství.*“ Vůbec není podstatné, zda příjmy jednoho z manželů jsou v průběhu trvání manželství větší než příjmy druhého, zda je některý z manželů v domácnosti, pečuje o společné dítě nebo je z nějakého důvodu nezaměstnaný. Platí to, že „*pokud byla jakákoli věc získána za trvání manželství, tvoří společné jmění a oba dva z manželů k takovému majetku mají stejná práva a stejné povinnosti.*“

Právní úprava jako základ uvádí obecná pravidla, která přesně určují, co do SJM patří, a zároveň výčet výjimek, které věci a závazky se z tohoto majetkového společenství vylučují. Výjimkami jsou věci a závazky, které:

- a) „*slouží osobní potřebě jednoho z manželů,*
- b) *nabyl darem, děděním nebo odkazem jen jeden z manželů, ledaže dárce při darování nebo zůstavitel v pořízení pro případ smrti projevil jiný úmysl,*
- c) *nabyl jeden z manželů jako náhradu nemajetkové újmy na svých přirozených právech,*
- d) *nabyl jeden z manželů právním jednáním vztahujícím se k jeho výlučnému vlastnictví,*
- e) *nabyl jeden z manželů náhradou za poškození, zničení nebo ztrátu svého výhradního majetku“ (§ 709).*

Součástí SJM nejsou věci sloužící osobní potřebě jednoho z manželů, stejně tak majetek, který byl nabytý dědictvím nebo darem. Není možné, aby byl jeden z manželů obdarován svým partnerem něčím, co spadá do SJM. V případě, že se tak stane, jedná se

o darování neplatné, a hodnoty nebo věci, které byly „darovány“, zůstávají součástí společného jmění. Dále může nastat situace, kdy některý z manželů vstupuje do manželství s majetkem, který v průběhu trvání manželství prodá, a získané peněžní prostředky budou použity na pořízení majetku jiného. Majetek je získán z peněz ušetřených před uzavřením manželství nebo z peněz získaných prodejem vlastní věci. V takovém případě majetek pořízený z těchto prostředků patří do vlastnictví pouze dotyčného manžela, původního vlastníka směnných hodnot (Choděra, 2002).

Občanský zákoník uvádí jako součást SJM zisk z toho, co patří do výlučného osobního majetku některého z manželů. Stane-li se manžel v době trvání manželství členem družstva nebo společníkem obchodní společnosti, je součástí společného jmění také podíl v družstvu nebo obchodní společnosti. Dále jsou součástí i dluhy převzaté za trvání manželství, ledaže se týkají pouze majetku náležícímu jednomu z manželů v rozsahu přesahujícím zisk z tohoto majetku, nebo dluhů převzatých jedním z manželů bez souhlasu druhého (§ 709).

2.3.1. Rozsah při modifikaci SJM

(Hrušáková, 2000): Současná právní úprava umožňuje, aby manželé na základě smlouvy uzavřené mezi sebou modifikovali rozsah svého společného jmění. Tato smlouva musí mít formu notářského zápisu, jinak by byla neplatná a bez právních účinků. Rozsah SJM může být modifikován i na základě rozhodnutí soudu a to na návrh jednoho z manželů. Mezi možnosti, jak změnit rozsah SJM patří:

- rozšíření rozsahu SJM,
- zúžení rozsahu SJM,
- vyhrazení vzniku SJM až ke dni zániku manželství.

Žváčková (2013) vymezuje následující případy, ve kterých může soud zúžit SJM s výjimkou věcí tvořících obvyklé vybavení domácnosti:

- „získal-li jeden z manželů oprávnění k podnikatelské činnosti,
- stane-li se jeden z manželů neomezeně ručícím společníkem obchodní společnosti,
- nebo z jiných závažných důvodů.“

2.3.1.1. Rozšíření nebo zúžení SJM

Jak už bylo zmíněno, manželé mohou změnit rozsah svého SJM, a to buď jeho rozšířením, nebo zúžením. Nejčastějšími smlouvami o změně rozsahu společného jmění jsou notářské smlouvy o zúžení rozsahu. V notářské praxi se se smlouvami o rozšíření SJM setkávají pouze ve výjimečných případech. Rozšířit nebo zúžit SJM mohou manželé buď:

- o jednotlivě určené majetkové hodnoty nebo závazky, kdy se manželé dohodnou, které konkrétní věci nebo konkrétní dluh vzniklý před uzavřením manželství bude spadat do jejich SJM,
- o majetkové hodnoty nebo závazky určené druhově, což znamená, že si manželé mohou určit, že např. veškeré dary, které získá jeden z nich během manželství, budou tvořit jejich SJM (Žváčková, 2013).

2.3.1.2. Vyhrazení vzniku SJM

Hrušáková (2000) uvádí také možnost, kdy „*manželé mohou smlouvou ve formě notářského zápisu vyhradit zcela nebo z části vznik společného jmění manželů ke dni zániku manželství*“, pokud nejde o věci tvořící vybavení domácnosti, které spadají vždy do společného jmění.

Jedná se o případ, kdy má každý z manželů svůj majetek a může s ním hospodařit samostatně. Podstatou tedy je, že manželé až na výjimku vybavení, které je obvyklé pro domácnost, nemají nic společného. Smluvní úprava se může týkat jak všeho, co by tvořilo společné jmění, tak i jeho části. Okamžikem zániku manželství vzniká a zároveň zaniká „*společné jmění manželů ke všemu, co by objektem společného jmění bylo v zákonném režimu, a jměním každého z manželů zůstane jen to, co zbude*“ (Zuklínová & Psutka, 2012).

Žváčková (2013): „*Je nutné zdůraznit, že výše uvedených smluv se lze vůči třetím osobám (např. věřitelům) dovolat jen tehdy, byl-li jim obsah těchto smluv znám, přičemž nestačí pouhé vědomí o nějaké takové dohodě, nýbrž je nutné prokázat, že tyto osoby*

znaly konkrétní obsah těchto dohod. Jinak tyto dohody ve vztahu ke třetím osobám nevyvolávají žádné právní účinky a měly by význam jen např. pro hospodaření manželů, příp. pro jejich vzájemné majetkové vypořádání.“

2.4. SJM a podnikání

Často nastane případ, kdy se jeden z manželů rozhodne podnikat a rád by pro účely podnikání využil nejen svého výhradního majetku, ale i majetku spadajícího do společného jmění. V takovém případě manželovi či manželce nic nebrání v použití vlastního majetku, zatímco použití majetku ve společném jmění je omezeno souhlasem druhého manžela. Souhlas je třeba udělit při prvním použití majetku nebo jeho části. K dalším právním úkonům souvisejícím s podnikáním již souhlas druhého manžela není třeba (Choděra, 2002), (Zuklínová & Psutka, 2012).

Petrlová (2013) uvádí: *„Podnikatel – fyzická osoba zapsaná do obchodního rejstříku, je povinna předložit rejstříkovému soudu do sbírky listin doklad o souhlasu druhého manžela s použitím majetku ve společném jmění manželů k podnikání. V případě rozvodu manželství musí být do sbírky listin uložena dohoda o vypořádání společného jmění podle zvláštního právního předpisu nebo rozhodnutí soudu, popřípadě prohlášení podnikatele, že k dohodě ani rozhodnutí soudu nedošlo. Podnikatelé zapsaní do obchodního rejstříku musí do sbírky listin založit též stejnopis notářského zápisu o změně rozsahu společného jmění nebo výhradě jeho vzniku nebo rozhodnutí soudu o zúžení společného jmění.“*

2.5. Zánik společného jmění manželů

Sagit (2013): *„O zániku SJM lze uvažovat ve dvojím smyslu:*

- *zánik společného jmění k určité věci, majetkovému právu nebo závazku,*
- *zánik, který zahrnuje společné jmění jako komplex vztahů.“*

K zániku společného jmění k určité věci, majetkovému právu či závazku může dojít v případě:

- a) prodeje věci,
- b) darování věci,
- c) vyvlastnění,
- d) spotřebování,
- e) zničení věci,
- f) zániku závazku,
- g) splnění, započtení závazku,
- h) uplynutí doby závazku či prekluze.

Je důležité si uvědomit, jak bylo výše v této práci zmíněno, že SJM souvisí s existencí institutu manželství, tudíž zaniká nejpozději zánikem manželství, tj.:

- den smrti jednoho z manželů,
- prohlášení za mrtvého,
- zrušení manželství rozvodem.

Existují i další možnosti zániku SJM, a to za trvání manželství, kam patří např. prohlášení konkurzu nebo částečný zánik, což je zúžení SJM např. smlouvou ve formě notářského zápisu nebo z rozhodnutí soudu.

2.5.1. Zánikem manželství

Výklad našeho právního řádu uvádí, že k zániku manželství může dojít i jinými způsoby než je rozvod.

2.5.1.1. Smrtí jednoho z manželů

Podle zákona o rodině je jedním ze způsobů, jak může zaniknout manželství, smrt jednoho z manželů. Jedná se o případ, kdy manželství zaniká dnem smrti manžela.

Holub, Bičovský, & Pokorný, 2009 uvádějí: „*Smrt jednoho z manželů je právní událost, se kterou je spojen zánik manželství i zánik SJM, jestliže v době smrti existovalo*“.

Zánik je spojen i se společnou smrtí obou manželů, příkladem může být autohavárie. „*Jestliže při takové nebo podobné příležitosti zemřel nejprve jeden a později druhý, došlo k zániku už při smrti prvního. Tím také zaniklo i SJM.*“ V takovém případě dochází k projednání dědictví po prvním zemřelém a vypořádání SJM. Teprve poté se projednává dědictví po druhém zemřelém. K vypořádání SJM už nedochází.

2.5.1.2. Prohlášení za mrtvého

Zaniklo-li manželství smrtí, je třeba zohlednit i zánik prohlášením za mrtvého. Prohlášení za mrtvého nabývá stejných účinků jako smrt. Pro vypořádání je rozhodným dnem den právní moci rozhodnutí o prohlášení za mrtvého (Zuklínová & Psutka, 2012).

Dojde-li ke změně rozhodnutí o prohlášení za mrtvého, protože dotýčný ve skutečnosti žije, pak se podle zákona o rodině manželství obnovuje jen v případě, že druhý manžel v meziobdobí neuzavřel manželství jiné (Holub, Bičovský, & Pokorný, 2009).

2.5.1.3. Rozvod

V současné době dochází nejčastěji k zániku manželství na základě rozhodnutí soudu o rozvodu manželství. Zánik manželství smrtí jednoho z manželů, prohlášením za mrtvého nebo rozvodem nepředstavují zrovna lehkou a šťastnou etapu života. Rozvod ale zároveň v řadě případů představuje jediné možné řešení manželské krize.

Existují dva způsoby, kterými je rozvod upraven v zákoně o rodině:

- nesporný (smluvený) rozvod,
- sporný rozvod.

Hlavním rozdílem nesporného a sporného rozvodu je dohoda obou manželů ve všech bodech (souhlas s rozvodem, majetkové vypořádání, péče o dítě, výživné) a délka trvání soudního řízení. Nesporný rozvod je ukončen dohodou obou manželů ve všech bodech a délka soudního řízení je měřena v řádu měsíců (Mlčochová, 2013).

Choděra (2000): „*Ne vždy se manželé na rozvodu manželství dohodnou. V některých případech sice s rozvodem manželství souhlasí oba, ale nejsou schopni se dohodnout*

na rozdělení společného majetku nebo dalším užívání bytu.“ Jedná se o rozvod sporný, který je zásadně komplikovanější a zároveň časově náročnější. Většinou se táhne i roky.

2.5.2. Za trvání manželství

Dvořák & Spáčil (2011) uvádí: Zákon připouští, že k zániku SJM může dojít i za trvání manželství, a to rovnou ve dvou případech:

- vyslovením trestu propadnutí majetku jednoho z manželů,
- prohlášením konkurzu.

2.5.2.1. Vyslovením trestu o propadnutí majetku

„Tento trest může soud vzhledem k okolnostem spáchaného trestního činu a poměrům pachatele uložit, jestliže odsuzuje pachatele k výjimečnému trestu nebo jej odsuzuje k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za závažný úmyslný trestný čin, jímž pachatel získal nebo se snažil získat majetkový prospěch“ (Hrušáková, 2000).

Dvořák & Spáčil (2011): K zániku SJM dochází tím dnem, ve kterém rozsudek o propadnutí majetku manžela nabude právní moci. V případě, že soud vyslovil trest částečného propadnutí majetku, zaniká SJM. Při uložení tohoto trestu jsou vyloučeny *„ty prostředky nebo věci, které je nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu či výchovu je podle zákona odsouzený povinen pečovat.“*

K uložení trestu může dojít i tam, kde to trestní zákon výslovně umožňuje jako uložení samostatného trestu, např. trestný čin podílnictví, kde se jedná o ochranu druhého manžela, který nic nespáchal. Pro zajištění toho, co připadá státu, musí zaniknout SJM. Až poté lze SJM vypořádat, a to tak, že polovina jinak připadající odsouzenému manželovi připadne státu. Tento trest se může týkat celého majetku nebo pouze jeho části. (Hrušáková, 2000).

2.5.2.2. Prohlášením konkurzu

Hrušáková (2000): Do konkurzní podstaty spadá vždy ta část společného jmění, která byla využívána úpadcem k podnikání. V případě vyhrazení vzniku SJM ke dni zániku manželství nabývá prohlášení konkurzu stejných majetkoprávních důsledků jako zánik manželství.

K zániku SJM dochází okamžikem vyvěšení prohlášení konkurzu na úřední desce soudu (Dvořák & Spáčil, 2011).

2.6. Vypořádání společného jmění manželů

2.6.1. Obecně o vypořádání

Dvořák & Spáčil (2011): Den zániku SJM má rozhodující význam pro určení jeho rozsahu. „*Majetek, který manželé nebo jeden manžel nabývá po zániku společného jmění, má již jiný právní režim. Ke dni zániku SJM se rovněž zásadně posuzuje faktický stav majetku, tvořící předmět společného jmění.*“ Cena společného jmění je posouzena ke dni rozhodnutí soudu.

Dojde-li k zániku SJM, musí být toto zaniklé společné jmění vypořádáno. Jednodušeji řečeno je třeba zjistit, co z tohoto zaniklého společného jmění každý z manželů, pozůstalý manžel a dědicové získají (Hrušáková, 2000).

„*Mezidobí mezi zánikem SJM a jeho vypořádáním je období potencionálního vlastnictví každého z manželů k věcem náležejícím do SJM. Existuje tu proto nejistota, komu co ze SJM připadne, nevzniká však mezi manžely nový druh vlastnictví, protože vypořádání SJM má účinky ex tunc. Vypořádáním SJM nedochází k nabytí vlastnictví k nějaké věci, pouze jeden z manželů, kterému po vypořádání nezůstala věc ve výlučném vlastnictví, o vlastnictví přichází. Druhý z manželů však nové vlastnictví k věci nenabývá, neboť již v době manželství byl úplným vlastníkem věci, omezen je ve své dispozici jen stejnými právy druhého manžela*“ (Kincelová, 2013).

Občanský zákoník uvádí tato základní pravidla pro vypořádání zaniklého SJM:

- a) *„podíly obou manželů na vypořádaném jmění jsou stejné,*
- b) *každý z manželů nahradí to, co ze společného majetku bylo vynaloženo na jeho výhradní majetek,*
- c) *každý z manželů má právo žádat, aby mu bylo nahrazeno, co ze svého výhradního majetku vynaložil na společný majetek,*
- d) *přihlédne se k potřebám nezaopatřených dětí,*
- e) *přihlédne se k tomu, jak se každý z manželů staral o rodinu, zejména jak pečoval o dítě a rodinnou domácnost,*
- f) *přihlédne se k tomu, jak se každý z manželů zasloužil o nabytí a udržení majetkových hodnot náležících do společného jmění“ (§ 742).*

Veškeré společné jmění, které bylo ke dni jeho zániku předmětem společného jmění, musí být zahrnuto do vypořádání. V případě opominutí některé věci, pohledávky nebo závazku je důležité vypořádání doplnit o vypořádání k opomenutému jmění, a to s přihlédnutím k tomu, co už bylo vypořádáno (Sagit, 2013).

Občanský zákoník jasně uvádí, že vypořádáním jmění nesmí dojít k dotčení práva třetí osoby. Dojde-li k dotčení práva třetí osoby, je tato osoba oprávněna domáhat se určení soudu, že je vypořádání vůči ní neúčinné (§ 737).

2.6.2. Závazky, potřeby nezletilých dětí a zásluhy

Závazky neboli dluhy obou manželů, které vznikly v průběhu manželství, jsou povinni manželé splnit rovným dílem. *„Je ovšem možné, že manželé si pořídili konkrétní věc na úvěr, který ke dni zániku SJM ještě není splacen.“* V takovém případě záleží pouze na manželích, zda se spravedlivě dohodnou. Mohou se dohodnout, že úvěr bude nadále splácet pouze ten z manželů, kterému věc připadne. *„Vůči věřiteli, zejména pokud je jím banka, jsou však manželé zavázáni i nadále společně.“* Ve většině případů banky nesouhlasí s převzetím dluhu jen jedním z manželů. Nadále je nutné přihlédnout při vypořádání k potřebám nezletilých dětí. V tomto případě se přihlédnutím nerozumí zvětšení podílu toho z manželů, kterému byly děti svěřeny do výchovy. Jedná se o kvalitativní hledisko, tudíž o věci sloužící k uspokojování potřeb nezletilých dětí. Tyto věci by měl získat do svého vlastnictví ten z manželů, jemuž byly děti do výchovy svěřeny. *„Také je potřeba*

přihlédnout k tomu, jak se kdo z manželů zasloužil o nabytí a udržení společného jmění.“ Zákon výslovně stanovuje, že pro určení míry zásluh a udržení SJM jsou na stejné úrovni jak péče o děti a společnou domácnost, tak výdělečná činnost (Hrušáková, 2000).

2.6.3. Forma vypořádání

V občanském zákoníku jsou uvedeny pouze tři způsoby, kterými lze provést vypořádání SJM:

- vypořádání dohodou,
- vypořádání soudem,
- vypořádání ze zákona.

Už v úvodu této práci bylo zmíněno, že k vypořádání SJM může dojít jen některým z výše uvedených způsobů nebo případně i jejich vzájemnou kombinací. Ta může nastat v případě, kdy dojde k dohodě mezi manžely na vypořádání části společného jmění, a o další jeho části rozhodne soud na návrh některého z nich (Dvořák & Spáčil, 2011).

Dvořák & Spáčil (2011) dále uvádějí: *„Mezi zánikem společného jmění a jeho vypořádáním může uplynout delší doba, hlavně v případě, pokud manželé podají návrh na vypořádání SJM k soudu a řízení se z nejrůznějších důvodů nedaří ukončit. V průběhu této doby jsou oba manželé oprávněni společný majetek užívat, spravovat, řešit otázku jeho výnosů. V této době je třeba přiměřeně použít na jejich vzájemné vztahy ustanovení o SJM.“*

2.6.3.1. Dohoda manželů

Dohoda manželů je způsob vypořádání SJM, který je uváděn v zákoně na prvním místě. Umožňuje manželům respektovat jak své individuální zájmy, hospodářské potřeby, tak i osobní vztahy k určitým kusům majetku (Dvořák & Spáčil, 2011).

Dohoda o vypořádání nabývá účinků vždy ke dni, k němuž bylo společné jmění zúženo, zrušeno nebo ke dni, v němž zaniklo (§ 738).

Holub, Bičovský & Pokorný (2009) uvádějí za podstatu této dohody to, že dochází k vypořádání jak jednotlivých věcí, tak i celé masy SJM. Přípravou pro celkovou dohodu je dohoda částečná, která platí při dokončení dohody. „*Důležité a rozhodné je jen konečné řešení, i když vychází z předchozích dílčích.*“

Občanský zákoník (§ 738): „*Dohoda o vypořádání vyžaduje písemnou formu, pokud byla uzavřena za trvání manželství nebo pokud je předmětem vypořádání věc, u které vyžaduje písemnou formu i smlouva o převodu vlastnického práva. Nevyžaduje-li dohoda o vypořádání písemnou formu a požádá-li o to jeden z manželů, doručí mu druhý manžel potvrzení, jak se vypořádali.*“

Způsob vypořádání SJM dohodou manželů lze jen doporučit, protože rozhodnutí soudu a jeho následná realizace je jak časově, tak i finančně náročná.

Níže můžeme vidět ukázkou konkrétního příkladu dohody o vypořádání společného jmění manželů:

Jan Kolář, r. č. xxx

bytem Týn nad Vltavou, Malostranská 5, PSČ: 370 01

a

Kateřina Kolářová, r. č. xxx

bytem Týn nad Vltavou, Malostranská 5, PSČ: 370 01

uzavřeli níže uvedeného dne tuto

***Dohodu o vypořádání vzájemných majetkových vztahů, o úpravě práv a povinností
společného bydlení a o vyživovací povinnosti pro dobu po rozvodu***

Článek I.

VYPOŘÁDÁNÍ VZÁJEMNÝCH MAJETKOVÝCH VZTAHŮ

1. Účastníci této dohody se dohodli na tom, že z věcí, které patřily do jejich společného jmění, se okamžikem právní moci rozhodnutí o rozvodu jejich manželství stane výlučným vlastnictvím Kateřiny Kolářové:

- osobní automobil BMW*
- notebook značky Acer*
- LCD monitor značky Sony*
- vysoušeč vlasů*
- veškerá vybava dětí*

2. Účastníci této dohody se dohodli na tom, že z věcí, které patřily do jejich společného jmění, se okamžikem právní moci rozhodnutí o rozvodu jejich manželství stane výlučným vlastnictvím Jana Koláře:

- osobní automobil Škoda Octavia*
- LCD monitor značky Acer*

- veškeré vybavení domácnosti nacházející se v budově č. p. 512, Týn nad Vltavou, Malostranská 5, PSČ: 370 01, s výjimkou těch věcí, které podle této dohody náleží Kateřině Kolářové.

3. Účastníci této dohody činí nesporným, že paní Kolářová nabyla před uzavřením manželství nebo jako dar výlučně její osobě veškeré vybavení tvořící kuchyň, pračku značky BOSH a žehličku značky ETA a tyto věci nespadají do společného jmění manželů.

4. Jan Kolář se zavazuje na vyrovnání podílů uhradit Kateřině Kolářové do 5. 12. 2011 částku 320.000,- Kč na její účet ubanky č.

5. Věci a jiné majetkové hodnoty, které nejsou uvedeny v předchozích člancích této dohody a které ke dni právní moci rozhodnutí o rozvodu manželství účastníků této dohody náležely do společného jmění účastníků této dohody, se stávají výlučným vlastnictvím toho z účastníků, který je měl ke dni právní moci rozhodnutí o rozvodu manželství u sebe v držbě.

Článek II.

ÚPRAVA SPOLEČNÉHO BYDLENÍ

1. Účastníci se dohodli též na vypořádání práv a povinností společného bydlení pro dobu po rozvodu tak, že se Kateřina Kolářová zavazuje vyklidit budovu č. p. 512, Týn nad Vltavou, Malostranská 5, PSČ: 370 01, a to nejpozději do 30 dnů ode dne připsání částky 320.000,-Kč dle článku I odst. 4 této dohody na její účet.

2. Kateřina Kolářová se zavazuje do 30 dnů ode dne připsání částky 30.000,-Kč dle článku I odst. 4 této dohody na její účet, ohlásit změnu místa svého trvalého pobytu dle zákona č. 133/2000 Sb. tak, aby již jejím místem trvalého pobytu nebyla budova č. p. 512, Týn nad Vltavou, Malostranská 5, PSČ: 370 01.

Článek III.

VYŽIVOVACÍ POVINNOST

1. Jan Kolář se zavazuje od měsíce dubna 2011 platit Kateřině Kolářové výživné ve výši 3.500,-Kč měsíčně, splatných k 15. dni v měsíci.

2. Účastníci se dohodli na tom, že nárok Kateřiny Kolářové na výživné podle tohoto článku zaniká uplynutím kalendářního měsíce, v němž skončila její mateřská nebo rodičovská dovolená poskytnutá v souvislosti s narozením dcery účastníků této dohody Kláry.

Článek IV.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Ustanovení této smlouvy, kterým dochází k vypořádání společného jmění manželů, nabývají účinnosti dnem právní moci rozhodnutí, kterým se rozvádí manželství účastníků této dohody. Ostatní ustanovení této dohody nabývají účinnost dnem jejího podpisu oběma účastníky včetně ustanovení článku I. odstavec 5.

2. Účastníci prohlašují, že touto dohodou došlo k úplnému vypořádání jejich majetkových vztahů plynoucích z jejich společného jmění manželů a vztahů týkajících se společného bydlení a vzájemné vyživovací povinnosti, že jsou zcela vyrovnáni a nemají vůči sobě žádné nároky z titulu zaniklého společného jmění a společného bydlení.

3. Účastníci této dohody prohlašují, že tuto dohodu uzavřeli nikoliv v tísní a že je výrazem jejich skutečné a svobodné vůle. Dohodu si pečlivě přečetli, s jejím obsahem souhlasí, což stvrzují svými vlastnoručními podpisy.

V Praze dne 1. 3. 2011

Kateřina Kolářová

Jan Kolář

2.6.3.2. Soudní rozhodnutí

K vypořádání společného jmění soudním rozhodnutím na návrh některého z manželů dochází v případě nevyužití možnosti manželů vypořádat se na základě jejich dohody (Dvořák & Spáčil, 2011).

Pravidla pro vypořádání SJM soudem jsou uvedeny v občanském zákoníku. Záležitost soudního sporu o vypořádání je velmi nákladná a časově dlouhodobá. Při této příležitosti se nevyplácí lidská tvořivost, proto je k sepsání žaloby na vypořádání potřeba advokátního zastoupení (Hrušáková, 2000).

Bičovský, Holub & Pokorný (2009): „*Soudci mají zkušenosti, že soudní řízení o vypořádání SJM patřila a patří mezi neobtěžnější, trvají dlouho, vedou k psychóze mezi účastníky či prohloubení této psychózy a mnohdy vyčerpávají prostředky účastníků.*“

2.6.3.3. Zákonná domněnka

Nedojde-li ani k jednomu z výše zmíněných způsobů vypořádání společného jmění, a to do doby tří let, tak podle občanského zákoníku platí, že se manželé nebo bývalý manželé vypořádali tak, že:

- a) „*hmotné věci movité jsou ve vlastnictví toho z nich, který je pro potřebu svou, své rodiny nebo rodinné domácnosti výlučně jako vlastník užívá,*
- b) *ostatní hmotné věci movité a věci nemovité jsou v podílovém spoluvlastnictví obou, jejich podíly jsou stejné,*
- c) *ostatní majetková práva, pohledávky a dluhy náleží společně oběma, jejich podíly jsou stejné“ (§ 741).*

2.7. Vnosy, investice a zápočty v rámci SJM

a) Případy, kdy manžel vynaložil investice z výlučného na výlučný majetek

Praxe striktně trvá na stanovisku, že v řízení o vypořádání SJM nelze vypořádat majetek, který manžel vynaložil z výlučného majetku na výlučný majetek druhého manžela – viz rozh. NS 22 Cdo 2027/2010.

To neznamená, že by vůbec nemohl být tento nárok vypořádán. Lze ho uplatnit i třeba jednou žalobou, ale bude se jednat o dva samostatné nároky (tedy v podstatě jako dvě samostatné žaloby). Soud o nich bude rozhodovat odděleně, na každý se bude vztahovat poplatková povinnost a soud bude vynášet rozsudek, kde budou dva samostatné, na sobě nezávislé výroky. Soud může třeba i jednu věc vyloučit do samostatného řízení.

Není vyloučeno, aby manželé mezi sebou měli finanční nároky – nález ÚS – II US 231/2010 – zohlednění práce jednoho manžela na výlučném majetku druhého manžela – nejedná se o investice, která by mohla být předmětem vypořádání (rozh. NS 22 Cdo 1128/2005 a rozh. NS 22 Cdo 656/2010) – vychází z úpravy, že manželé si mají vzájemně pomáhat, proto by práce na majetku manžela neměla být honorována a vypořádána (§ 687/2 OZ).

b) Případy, kdy manžel vynaložil investice z výlučného na společný a kdy bylo vynaloženo ze společného na výlučný majetek - § 742/1, 2

Jedná se o problematiku vnosů, zápočtů a investic – v podstatě (s jedinou výjimkou) nedošlo k žádné změně oproti předchozímu stavu. Musí být jasně a určitě uplatněno, že je chci učinit předmětem sporu – musí být potvrzeno, že investice byly vynaloženy a že je chci vypořádat – soud nepřihlíží z úřední povinnosti – platí pro oba případy – tj. jak pro vnosy ze společného do výlučného majetku, tak pro vnosy z výlučného do společného majetku.

Tyto nároky lze uplatňovat pouze do 3 let od zániku manželství (resp. od zániku SJM) – na to je třeba pamatovat zejména s ohledem na skutečnost, že žaloba na vypořádání SJM bude podána těsně před uplynutím této tříleté lhůty a že k druhé straně se dostane žaloba až po jejím uplynutí.

2.7.1. Vnosy z výlučného na společný majetek

Jeden z manželů má nějaké věci (např. stavební materiál) a tyto zabuduje do společné stavby. Bere se cena materiálu v okamžiku, kdy je zabudována do společné věci (nikoli nákupní cena a nikoli cena ke dni vypořádání). Stanovuje se znalecký posudek – 22 Cdo 820/2003 – a to v okamžiku, kdy jsem o tento výlučný majetek přišla. Zpravidla se stanovuje cestou znaleckých posudků, k tomu ale může přistoupit soud až v okamžiku, kdy má zajištěné všechny skutkové okolnosti (o jaký a čí majetek se jedná, kdy se tam zabudoval a v jakém rozsahu). Znalec má pouze posuzovat vyčíslení investice, o níž soud ví, kdy a jak vznikla. Manžel tedy musí tvrdit a prokazovat, jaký majetek měl a kdy jej zabudoval.

2.7.2. Investice ze společného na výlučný

V případě sporu o investice ze společného na výlučný majetek – týká se 22 Cdo 2263/20005 – účastníka, který tvrdí, že ze společného odešly na výlučný majetek nějaké peníze, tíží důkazní břemeno. Pokud některý z manželů tvrdí, že se jednalo o peníze, které šly na jeho majetek, ale jednalo se o peníze nikoli společné, ale o výlučné, pak na něj přechází důkazní břemeno.

2.7.3. Odklony majetku ze SJM

Aplikují se na to ustanovení o SJM, tedy řízení sporná, jež jsou zatížena důkazním břemenem. Typově jde o 3 příklady:

V SJM není k zániku manželství nic, manžel je před zánikem SJM vybral nebo peníze sice zbyly, ale zjistí se, že je manžel vybral, ale už se nepodaří zjistit, co se s nimi stalo.

Peníze v SJM nejsou, protože manžel je vybral a vyměnil je za auto nebo je dal rodičům atd. V podstatě se jedná o vyvedení ze SJM. Buď do SJM nabudu novou věc, anebo se dostanou do moci třetí osoby, která byla k tomu ochuzenému manželů přívětivější.

Peníze sice jsou, ale druhý manžel se k nim nedostane či nemůže dostat. Na peníze, které jsou v držení jednoho z manželů – jsou součástí SJM a jako takové se i vypořádají – ve výroku bude uvedeno, že polovinu peněz je povinen vyplatit manželovi.

2.7.4. Disparita podílů

Nerovnost (disparita) podílů se problematicky prosazuje. Lze ji navrhnout, ale soud není takovým návrhem vázán a může rozhodnout odlišně. Někdy bývá jediným způsobem, jak vtáhnout do vypořádání SJM, spravedlivé rozdělení majetku v SJM. Může být vyjádřeno 3 způsoby:

- a) procentuálně či zlomkem,
- b) věc připadne do výlučného vlastnictví jednoho a ten, komu připadne, není zavázán uhradit polovinu ceny této věci druhému z manželů,
- c) dluh přikáže jednomu z manželů a soud nepřikáže povinnost druhého přispět na dluh prvního.

Disparita přichází v úvahu v následujících případech:

- a) negativní okolnosti v manželství,
- b) princip zásluhovosti,
- c) jiné okolnosti, které nelze označit ani jako pozitivní ani jako negativní.

3. CÍL A METODIKA

Cílem bakalářské práce je zaměřením se na ekonomické dopady při vypořádání společného jmění manželů a jednotlivých možných řešení, a to jak v oblasti společných závazků bývalých manželů ve vztahu k hypotečním bankám, tak i v oblasti vypořádání nemovitých a movitých věcí.

Pro zpracování dané problematiky a následné navrhnutí jejích změn bylo nezbytné studium odborné literatury, která byla zaměřena na oblast společného jmění manželů. Dále byly ke zpracování této části práce použity interní materiály poskytnuté přímo vedoucím práce, a to s absolutní anonymitou všech uvedených osobních údajů. Dalšími prameny byly informace z internetových stránek, kde hlavním zdrojem k provedení praktické části byla stránka www.judikaty.info, z níž jsem použila několik praktických příkladů k podrobnějšímu vysvětlení a jako následnou ukázkou.

Nejprve byl vypracován literární přehled, kde jsou českými autory vysvětleny pojmy týkající se dané problematiky. Následně jsem měla pro aplikaci praktické části připravený dotazník. Analýzou jeho výsledků jsem chtěla zjistit, co vedlo k zániku manželství, jakým způsobem nejčastěji dochází k vypořádání společného jmění manželů a jaké jsou ekonomické dopady této problematiky. Po nejistotě a následné konzultaci s odborníky jsem usoudila, že takový typ dotazníku není právě nejvhodnější. Pro tento výzkum by se hodilo spíše dotazníkové šetření formou veřejné diskuze, kde by hlavním problémem nebylo nalezení osob, kterých by se toto téma týkalo, ale spíše jejich motivace k tomu, aby se s těmito zkušenostmi svěřili v rámci veřejné diskuze.

Dále byla zpracována praktická část práce, která vychází z předem stanovených hypotéz a řadou poskytnutých a dále nalezených praktických příkladů, které nám jednotlivé hypotézy potvrzují nebo vyvracejí.

4.PRAKTICKÁ ČÁST

Pro tuto část bakalářské práce jsem si zvolila následující hypotézy, které budu v závěru této části práce na základě níže uvedených případů potvrzovat nebo vyvracet:

- Vypořádání SJM je ekonomicky nevýhodné.
- Investice manžela z výlučného majetku do SJM přináší ekonomické ztráty.
- Vypořádání je vhodné provést na základě dohody.
- Ekonomická ztráta při uzavření dohody je nižší než při vypořádání SJM cestou soudu.
- V řadě případů žalovaná/ý neakceptuje návrhy žalobkyně/žalobce na vypořádání SJM.
- Investice ze SJM do výlučného majetku druhého manžela je pro manžela, který není vlastníkem tohoto majetku, nevýhodná.
- Řízení o vypořádání SJM je značně časově náročné.
- Dohoda o vypořádání zaniklého jmění manželů nemusí obsahovat vypořádání všech majetkových hodnot náležících do společného jmění účastníků.
- Náklady spojené s vypořádáním SJM uhradí účastníci rovným dílem - každý jednu polovinu.

4.1. Případy řešení SJM při vypořádání

- **Příklad č. 1**

Prvním případem, kterým jsem se zabývala, je žaloba o vypořádání společného jmění manželů. Jedná se o případ, v němž vystupuje bývalý manžel jako žalobce a bývalá žena jako žalovaná. Jak už bylo několikrát v práci zmíněno, zánikem manželství zaniká i společné jmění bývalých manželů, tudíž je potřeba ho vypořádat. Společné jmění těchto manželů se doposud nepodařilo vypořádat dohodou, a to ani přesto, že žalobce učinil rovnou několik návrhů, jak jejich společné jmění vypořádat. Žádný z těchto návrhů nebyl žalovanou akceptován, proto žalobci nezbylo nic jiného než se obrátit na soud s žalobou o vypořádání společného jmění manželů.

V průběhu trvání manželství žalovaná převedla v průběhu března 2010 finanční prostředky na bankovní účet syna, a to v celkové výši 1.650.000 Kč. Jednalo se o společné úspory žalobce a žalované za dobu trvání manželství. Celkové naspořené jmění, které bylo uložené na jejich společném bankovním účtě, činilo 1.650.000 Kč. Následně syn, kterému byla tato částka převedena na účet, převedl zpět na žalovanou část těchto úspor, konkrétně částku 150.000 Kč. Žalobce proto po žalované požaduje nahrazení pouze $\frac{1}{2}$ společných úspor, které syn převedl zpět na žalovanou, 150.000 Kč. Žalovaná však nebyla ochotna tomuto požadavku žalobce vyhovět.

Dále investice, které byly vynaložené na společné jmění manželů na zhodnocení domu, činily celkem 169.500 Kč. S odkazem na ustanovení § 149 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dle kterého je každý z manželů povinen nahradit to, co bylo ze společného jmění vynaloženo na jeho ostatní majetek, požadoval žalobce po žalované nahrazení $\frac{1}{2}$ vynaložených investic. Ze strany žalované opět nebyla ochota tomuto požadavku žalobce vyhovět.

Žalovaná nevyhověla ani požadavku žalobce s důkazem kupní smlouvy na úhradu ½ investic vynaložených z výlučného jmění žalobce na zhodnocení domu. Tyto investice činily 55.000 Kč z výnosu kupní smlouvy a 175.000 Kč jako výnos z prodeje pozemků.

Za trvání manželství nabyli bývalí manželé movité věci, jejichž celková hodnota činí 976.260 Kč. Výčet všech společně nabytých movitých věcí je v rozsahu 46 položek, pro představu uvádím některé z nich:

- 1) kompletní ložnice dle objednávky v hodnotě 70.000 Kč,
- 2) kompletní kuchyně v hodnotě 40.000 Kč,
- 3) sedací souprava v hodnotě 40.000 Kč,
- 4) starožitný psací stůl v hodnotě 8.000 Kč,
- 5) lednička (Elektrolux) v hodnotě 15.000 Kč,
- 6) automatická pračka (MIELE) v hodnotě 40.000 Kč,
- 7) zahradní bazén s pískovou filtrací v hodnotě 30.000 Kč,
- 8) veškeré kuchyňské nádobí v hodnotě 10.000 Kč,
- 9) veškeré koberce, záclony, závěsy v hodnotě 25.000 Kč,
- 10) mikrovlnná trouba v hodnotě 1.600 Kč,
- 11) notebook (Acer) v hodnotě 30.000 Kč,
- 12) laserová černobílá tiskárna (HP) v hodnotě 8.000 Kč,
- 13) mobilní telefon v hodnotě 5.000 Kč,
- 14) sedací souprava v hodnotě 25.000 Kč,
- 15) videokamera v hodnotě 6.000 Kč,
- 16) drobné ruční nářadí v hodnotě 2.000 Kč,
- 17) Opel Vectra v hodnotě 130.000 Kč,
- 18) a další.

Žalobce si je velmi dobře vědom toho, že by hodnota všech těchto položek měla vycházet z jejich současné hodnoty v okamžiku zániku SJM. I přesto však navrhuje, aby byly všechny tyto položky vypořádány v 100% pořizovací ceny. K jeho rozhodnutí vedl důvod potřeby soudního znalce, neboť v případě stanovení hodnoty všech movitých věcí k okamžiku zániku SJM je ho zapotřebí. Jeho přizvání by vedlo k dalšímu prodloužení a prodražení tohoto sporu.

Žalovaná donutila žalobce opustit společnou domácnost, ten si musel pořídit nové vybavení domácnosti a kromě výhradně osobních věcí si odnesl několik položek ze zmíněných jejich společně nabytých movitých věcí. Zbytek těchto věcí zůstal k dispozici žalované, která je užívá dodnes.

Po několika urgencích a opakovaných příslibech žalované, že sdělí žalobci své požadavky na vypořádání SJM, tak nebylo učiněno, proto žalobce opakovaně vyčíslil své nároky a došel k závěru, že by žalovaná měla žalobci uhradit na vyrovnání podílu do jedné ideální poloviny SJM částku 694.720 Kč.

Případ mi nebyl představen úplně do hloubky, proto nemohu se 100% jistotou říct a zároveň pořádně pochopit, proč je tato žalovaná tak velmi nepřístupná. Vzhledem k tomu, že žalobce donutila k tomu, aby opustil jejich společnou domácnost, můžeme připustit, že se jednalo o selhání jejich společného života z jeho strany. Například mohlo dojít k nespokojenosti se společným životem, což mohlo vést k nalezení nové partnerky. Samozřejmě jde jen o spekulace, nemůžeme říct se 100% jistotou, že tomu tak bylo.

Neustálé odmítání vyhovět jakýmkoliv návrhům ze strany žalované a její neochota vést konstruktivní diskusi směřující k rychlému vypořádání SJM ale nic neřeší. Zbytečně se tak celý proces stává pro obě strany časově náročný, stresový a hlavně také náročný z finanční stránky. Finanční náročnost se týká především žalované, která je z rozsudku soudu povinna uhradit náhradu nákladů tohoto řízení k rukám právního zástupce žalobce, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

• **Příklad č. 2**

Dalším případem je opět žaloba o vypořádání společného jmění manželů, která je od předchozí žaloby ozvláštněna tvrzením žalobkyně, kterému soud na základě důkazů neuvěřil.

Za trvání manželství nabyli účastníci pozemek v hodnotě 211.000 Kč. Bylo zjištěno, že tato částka byla získána žalovaným na základě smlouvy

s otcem o půjčce.. Žalovaná se snažila soud přesvědčit o tom, že tato vynaložená částka na nákup předmětného pozemku byla vynaložena z peněžních prostředků ušetřených za trvání manželství. Soud žalobkyni neuvěřil, z příjmů bývalých manželů taková částka být ušetřena nemohla, protože oba současně vybavovali domácnost a museli vynakládat prostředky i na běžný chod společné domácnosti.

Soud dospěl k závěru, že předmětný majetek je ve společném jmění manželů a finanční prostředky, které získal žalovaný půjčkou, nejsou vnosem z jeho výlučného majetku, neboť byly poskytnuty jeho otcem. Pozemek byl přes nezájem žalovaného přikázán žalobkyni, neboť ta o něj zájem měla. Žalovaný se ale zasloužil půjčkou, která bude muset být nadále splácena, proto byla žalobkyni uložena povinnost uhradit žalovanému 60% z ceny předmětného pozemku.

Žalovanému tento rozsudek nevyhovoval, proto byl na základě toho nucen se odvolat u odvolacího soudu. Rozsudek soudu prvního stupně byl změněn tak, že byla žalobkyni uložena povinnost náhrady na vypořádání jeho podílu částkou 211.000 Kč. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně odvolání.

V tomto případě se jedná o dosti nepříjemný a zdoluhavý proces, kdy na základě několika rozhodnutí soudu dochází k následnému odvolání strany, které byla přidělena povinnost, se níž plně nesouhlasí, nebo strany, která se cítí poškozena v tom, že jí nebude nahrazeno vše, o čem je přesvědčena, že by jí být nahrazeno mělo.

Dochází zde i k nesouladu rozhodnutí soudu prvního stupně a odvolacího soudu, kdy odvolací soud na rozdíl od krajského nedospěl k tomu závěru, že prostředky na nákup předmětného majetku získané smlouvou o půjčce nejsou vnosem z výlučného majetku. O to se případ stává náročnějším a zároveň i pro některé zajímavějším.

Dovolací soud rozhodnutí přezkoumal, napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

• **Příklad č. 3**

Jiným ze způsobů, jak vypořádat společné jmění manželů, je vzájemná dohoda o vypořádání společného jmění manželů a práv a povinností společného bydlení. Je to soudem doporučený způsob vypořádání, a to nejen kvůli časové náročnosti řízení. Samozřejmě se už nejedná o tak zajímavé případy, protože když se nad tím zamyslíme, tak to, co je jednoduché, není už tak zajímavé.

V dohodě, která mi byla poskytnuta, se účastníci dohodli na vypořádání svého společného jmění manželů následovně:

- Movité věci, které byly nabyté za trvání manželství, se po podpisu dohody stávají vlastnictvím toho z manželů, který je má ve svém držení.
- Bývalá manželka uhradí jako vypořádání společného jmění rozvedených manželů k rukám bývalého manžela hotově částku 225.000 Kč při podpisu této smlouvy.
- Závazek bývalého manžela, že se do 30 dnů od uzavření této dohody přehlásí do nového trvalého bydliště.

Po vzájemném splnění povinností, které plynou z této dohody, budou účastníci zcela vyrovnaní ohledně veškerého majetku ze zaniklého společného jmění manželů. Nebudou mít vůči sobě žádné další nároky.

• **Příklad č. 4**

Mnohem zajímavějším případem je stížnost, která byla podána až u Evropského soudu pro lidská práva. Hlavním důvodem tohoto podání byla nevědomost bývalé manželky o vlastnictví obchodního podílu, který jí bývalý manžel zatajil, a její následné zkrácení na základních právech, kdy byla nejednou poškozena přímo soudem. Vzhledem k tomu, že je tento

případ zajímavější než ostatní, které mi jsou k dispozici, budu se jím zabývat podrobněji, ať si každý, kdo tuto práci čte, dokáže představit náročnost takového procesu.

V roce 2013 byla mezi bývalými manžely uzavřena dohoda o vypořádání společného jmění manželů, do které nebylo zahrnuto vypořádání obchodního podílu ve výši 50% v nejmenované společnosti, neboť o něm stěžovatelka nevěděla. O vlastnictví tohoto obchodního podílu se dozvěděla náhodně, a to až v roce 2005, proto podala k okresnímu soudu žalobu o vypořádání společného jmění manželů, kde předmětem bylo především vypořádání tohoto obchodního podílu.

Zcela jednoznačně bylo soudním řízením prokázáno nabytí obchodního podílu bývalým manželem za trvání manželství, a to ze společných prostředků manželů. Z toho vyplývá, že patřil do společného jmění manželů a jako takový měl být v soudním řízení vypořádán.

Poprvé byla stěžovatelka poškozena soudem v okamžiku jejich rozhodnutí o neúčinnosti zpětvzetí žaloby. Soudy tvrdily, že svým krokem podání žaloby znemožnila, aby žalobu podal sám bývalý manžel. V případě, že by na základě zpětvzetí žaloby došlo k zastavení řízení, nemohl by žalobu z důvodu uplynutí lhůty k vypořádání společného jmění manželů podat vůbec.

Původním úmyslem bývalého manžela bylo toto vlastnictví obchodního podílu své bývalé manželce zcela zatajit. Tento fakt, na který měly brát soudy zřetel, zcela pominuly.

Průběh celého sporu byl dalším důvodem pro zpětvzetí žaloby. Postup soudu při určení hodnoty obchodního podílu byl v rozporu se zákonem, postupoval formálně, ale nezabýval se příliš reálnými fakty. Celá tato záležitost byla posuzována spíše podle zásad obchodního, a ne občanského práva.

Případ je obohacen i pochybením znaleckých ústavů, které byly stanoveny soudem pro určení hodnoty obchodního podílu. Postup těchto soudů byl nesprávný. Jejich úkolem bylo stanovit tržní cenu obchodního podílu, a to ke dni vypořádání společného jmění manželů. Místo toho ocenily pouze

položky vlastního kapitálu společnosti a následně tento účetní majetek přecenily o míru inflace a úrokové přírůstky.

Důležitým faktem je, že nejmenovaná společnost se před koncem roku 2012 stala součástí podniku, který provozuje svou činnost už od roku 1950, k čemuž mělo být při ohodnocování výše obchodního podílu také přihlédnuto. Dále mělo být minimálně přihlédnuto k těmto faktům, které mají vliv na stanovení tržní ceny obchodního podílu:

- know-how společnosti,
- její mnohaleté tradici,
- pověsti společnosti,
- spektru a struktury obchodních partnerů.

Dále je stěžovatelkou poukázáno na udělení povinnosti Krajským soudem v Českých Budějovicích k úhradě nákladů odvolacího řízení v celkové částce 55.038 Kč.

V tomto případě soud nejednal vůči stěžovatelce spravedlivě. Docházelo k opomíjení jejích návrhů a neprovedení důkazu navrhovaného stěžovatelkou, který spočíval v zadání nového znaleckého posudku.

Tímto postupem soudu nedošlo k vypořádání nároku stěžovatelky podle zákona a došlo k znemožnění přístupu k jejímu majetku, který byl zkrácen na úkor majetku bývalého manžela. Bylo zde porušeno právo na spravedlivé rozdělení předmětného majetku manželů. V porovnání se životní úrovní jejího manžela došlo po přikázání podílu ve společnosti do jeho vlastnictví ke snížení životní úrovně stěžovatelky. Ta byla nucena požádat stát o poskytnutí příspěvku.

• Příklad č. 5

V praxi se může objevit také případ, kdy po podání žaloby jedné ze stran z důvodu neschopnosti k mimosoudní dohodě o vypořádání společného

jmění manželů dojde k následnému smíru. Jedná se o způsob skončení soudního řízení dohodou mezi spornými stranami uzavřenou v průběhu řízení, kterou si strany upravují svá práva a povinnosti, čímž se liší od rozsudku. Je zřejmé, že závisí na tom, zda je tento smír soudem schválen, nebo zamítnut.

Byla jsem seznámena s případem, který měl stejný začátek jako všechny ostatní při zániku manželství, následným vypořádáním společného jmění manželů. V případě nebyli bývalí manželé schopni mimosoudní dohody, tudíž žalovaná byla donucena k podání návrhu na vypořádání společného jmění manželů a zároveň s návrhem na vypořádání podílového spoluvlastnictví účastníků k nemovitostem.

Jádrem sporu zde nebyl rozsah věcí náležejících do zaniklého společného jmění manželů, ať už šlo o:

- věci movité,
- nemovitosti,
- pohledávky České spořitelny z titulu stavební půjčky,
- aktiva – pohledávky ze stavebního spoření.

Tento rozsah věcí nebyl mezi účastníky sporným. Hlavním jádrem sporu byl zde způsob vypořádání v tom, který z účastníků bude ochoten vyplatit druhému jeho zákonný podíl. Nedošlo zde ani ke sporu ze strany nemožnosti zachování stávajícího podílového spoluvlastnictví k nemovitostem.

V případě uzavření smíru účastníků musí soud zkoumat, zda tento smír není v rozporu s právními předpisy, které upravují společné jmění manželů a podílové spoluvlastnictví.

Jak už je uvedeno v občanském zákoníku, zánikem manželství zaniká společné jmění manželů. Zanikne-li toto společné jmění manželů, následuje jeho vypořádání, při němž se vychází z toho, že podíly obou manželů týkající se majetku patřícího do jejich společného jmění mají být stejné. Tudíž každý z nich je oprávněn požadovat uhrazení toho, co vynaložil na společný majetek ze svého, a zároveň je každý z nich povinen nahradit to,

co bylo ze společného majetku vynaloženo na jeho osobní majetek. Závazky, které vznikly manželům za trvání manželství, jsou povinni splnit také rovným dílem.

Nachází se zde i otázka podílového spoluvlastnictví, u kterého občanský zákoník uvádí následující. V případě, že nedojde k dohodě mezi účastníky, dojde ke zrušení spoluvlastnictví a jeho vypořádání bude provedeno soudem, a to na návrh některého ze spoluvlastníků. Bude při tom přihlédnuto jak k velikosti těchto podílů, tak k účelu využití věci. Pokud rozdělení věci není možné, je věc soudem přikázána za přiměřenou náhradu jednomu nebo více spoluvlastníkům. Nechce-li tuto věc žádný ze spoluvlastníků, nařídí soud její prodej a následné rozdělení výtěžku podle podílů.

Při hodnocení věci tohoto konkrétního případu soud dospěl k tomu, že je tento smír možno schválit vzhledem k tomu, že není v rozporu s právními předpisy a že řeší mezi účastníky jejich majetkové vztahy tak, jak jsou výše popsány.

Řízení bylo skončeno smírem, ve kterém byl účastníky určen také předmět dohody podílení se na nákladech řízení.

• **Příklad č. 6**

Posledním případem, který bych chtěla uvést, je žaloba o vypořádání společného jmění manželů, kdy účastníci po rozvodu manželství uzavřeli dohodou o vypořádání zaniklého společného jmění manželů. Od předchozích případů se liší hlavně tím, že tuto dohodu lze považovat pouze za dílčí vypořádání, z čehož je zřejmé, že se netýká vypořádání všech majetkových hodnot, které náleží do společného jmění účastníků.

Zmíněná dohoda mezi bývalými manžely neobsahuje vypořádání podílu žalovaného v nejmenované společnosti. Jedná se o podíl, který byl získán na základě smlouvy o převodu jedné poloviny obchodního podílu.

Žalovaný za převod této části podílu zaplatil 25.000 Kč, přičemž žalobkyně je plně přesvědčena o tom, že tento obchodní podíl měl být podstatně

vyšší. Usuzuje tak podle společenské smlouvy, ve které základní kapitál společnosti činil 6,398.000 Kč. Na něm se měl žalovaný podílet peněžítým vkladem ve výši 3,199.000 Kč.

Dohoda o vypořádání společného jmění manželů neřešila ani otázku týkající se jejich společných úspor, a proto žalobkyně žádá soud o zjištění jejich zůstatkového stavu a stejně tak skutečné ceny obchodního podílu. Soud ve věci rozhodl tak, že přikázal do výlučného vlastnictví žalovaného obchodní podíl ve společnosti a úspory na jeho účtech a udělil mu povinnost zaplatit žalované částku na vypořádání podílu ve výši určené soudem. V ostatních záležitostech jejich původní dohoda o vypořádání zůstává platná.

4.2. Zhodnocení stanovených hypotéz

Výše stanovené hypotézy se nám na základě několika uvedených případů převážně potvrzují. Můžeme s jistotou říci, že vypořádání SJM je ekonomicky nevýhodné.

Stejně tak můžeme potvrdit domněnku o tom, že provedení vypořádání na základě dohody je vhodnější než vypořádání cestou soudu, a to jak z hlediska ekonomické ztráty, která je při vypořádání cestou soudu mnohem vyšší než při uzavření dohody, tak z hlediska časové náročnosti.

Hypotézu týkající se neakceptování žalované/ho návrhu žalobkyně/žalobce na vypořádání SJM nám potvrzuje první případ, ve kterém žalovaná nebyla schopna akceptovat jakýkoliv návrh žalobce a zároveň nestanovila ani po několika urgencích soudu svůj vlastní návrh, čímž celý případ komplikuje.

K vyvrácení stanovené hypotézy můžeme dojít u posledního bodu výčtu hypotéz, kde jsem uvedla, že náklady spojené s vypořádáním SJM hradí účastníci každý jednou polovinou. Není to pravda, není to pravidlem. V řadě případů k takovému řešení dochází při dohodě účastníků, která není v rozporu se zákonem, ale v případech, kdy se obě strany nejsou schopny domluvit mimosoudní cestou, dochází k přikázání náhrady nákladů řízení žalované straně.

4.3. Návrh možných řešení

Možným řešením, jak předejít vzniku nejen výše zmíněných případů, ale i těch ostatních, které se vzhledem k neustále stoupajícím rozvodům vyskytují, je předmanželská smlouva. Ano, představa předmanželské smlouvy je na počátku manželství nepříliš romantická, ale rozhodně rozumná. Může později ušetřit manželům mnoho peněz a hlavně nervů.

Předmanželská smlouva především umožňuje předcházet konfliktům, které mohou nastat v průběhu manželství a ohrozit tak i rodinný majetek. Může ji uzavřít každý obyčejný člověk, který je schopný diskutovat s partnerem o budoucích finančních plánech a jasně si stanovit, co od vztahu očekává, což může vztah upevnit. Navíc v porovnání s náklady vynaloženými na rozvod se jedná o jednorázový náklad, jehož částka je zanedbatelná. Bohužel mnozí z nás chápou navržení předmanželské smlouvy od svého protějšku jako důkaz nedůvěry ve vztahu.

Mohu v této záležitosti jedině doporučit, aby každý i přes sebevětší zamilovanost uvažoval racionálně a nebral předmanželskou smlouvu jako zbraň, kterou proti sobě manželé používají v případě rozvodu.

Pro ukázkou přikládám konkrétní příklad předmanželské smlouvy:

Předmanželská smlouva

Níže uvedeného dne, měsíce a roku, já notář Karel Novák sídlem v Českých Budějovicích sepisuji tento notářský zápis dle podkladů a žádosti přítomných účastníků, snoubenců a jejich právních zástupců, a to za účelem vymezení majetkově právních vztahů po dobu trvání budoucího manželství, a to i pro případ jeho ukončení. Níže uvedené osoby se prokazují současně se sepsáním tohoto notářského zápisu průkazem totožnosti a české národnosti. Zúčastněné osoby jsou plně způsobilé k činění právních úkonů a projeví svou svobodnou vůli níže uvedený úkon právně podložit.

Zúčastněnými osobami jsou:

Jméno: Jan

Příjmení: Dvořák.

den narození: 3. 10. 1886

adresa trvalého bydliště: Týn nad Vltavou, 375 01

(dále jen „snoubenec“)

a

Jméno: Kateřina

Příjmení: Hodná

den narození: 28. 7. 1890

adresa trvalého bydliště: Temelín, 373 01

(dále jen „snoubenka“)

(společně snoubenec a snoubenka, dále jen jako „snoubenci“)

Snoubenci výše uvedeného dne učinili v mém sídle a před mou osobou tento právní úkon a sepsali tuto:

Předmanželskou smlouvu

I. Základní údaje

Snoubenci na základě vlastních dohod tímto prohlašují, že sjednali na matrice magistrátu města České Budějovice termín sňatku na 7. 7. 2014 v 11:00. Oba snoubenci doposud předchozí manželství neuzavřeli a jedná se tedy o jejich první.

II. Rozhodování ve věcech majetkových

Snoubenci si touto smlouvou sjednávají vznik společného jmění manželů ke dni, kdy bude rozhodnuto o ukončení jejich manželství, a to ve věcech, které tvoří běžné zařízení jejich domácnosti a spojuje tyto věci s povahou osobní, které vytvářejí sociální zázemí snoubenců. Jedná se zde o věci dle předcházející věty, kdy jejich pořizovací věcná hodnota nepřesáhla částkuKč (slovy korun českých) za jeden kus, u věcí které tvoří věcný soubor a patří do této kategorie lze považovat soubory věcí nepřesahující pořizovací hodnotu souboruKč (slovy korun českých).

Za prvé si snoubenci vyhradili, že do společného jmění manželů nepatří hodnoty a majetky pořízené v době trvání manželství tvořící jednotlivé části sociálního zázemí manželů v pořizovacích hodnotách větších než je uvedeno v předchozím odstavci. Zde je prokazatelným vlastníkem věci ten z manželů, který uhradil kupní cenu a vlastní doklady na předmětné jednotlivé části majetku či jejich soubory. Do společného jmění manželů nepatří v případě ukončení jejich manželství touto dohodou snoubenců sekundárně nemovitosti, které nabývá každý samostatně zápisem do katastru nemovitostí, kde je s nabývací smlouvou k návrhu na vklad přiložen i opis tohoto notářského zápisu předmanželské smlouvy.

Veškeré ostatní jednotlivé části majetku nebo soubory majetků v pořizovacích hodnotách nižších, než je zde uvedeno, budou v případě rozvodu manželství vypořádány jako společné jmění manželů, tedy ve standardním režimu.

III. Závazky vzniklé a vznikající v době trvání manželství

Závazky, které u jednoho z manželů v průběhu manželství vzniknou a tento jim nebude schopen dostát, nejsou v návaznosti na vznik a běh této existující smlouvy možné proti oběma manželům vést výkon rozhodnutí exekucí a prodejem věcí movitých, pokud pořizovací hodnota jednotlivých věcí zahrnutých do výkonu rozhodnutí nepřesáhne částkuKč (slovy korun českých). Dále současně se vznikem manželství mohou oba snoubenci s touto smlouvou samostatně a bez vědomí druhého čerpat půjčky, úvěry a poskytovat druhým či sobě navzájem záruky, ale to však pouze do výše svého vlastního majetku. Tímto je však nutno brát na zřetel, že osoba takto konající je povinna činit pouze kroky, které neohrozí morálně či jinak druhého snoubence.

IV. Společná jednání v době manželství

Snoubenci touto předmanželskou smlouvou společně sepisují závazek vzájemného neomezování se při zvyšování kvalifikace či růstu osobnosti a veškerých podnikatelských aktivitách, jimž se po uzavření manželství každý z manželů samostatně hodlá věnovat. Pokud v případě nepřesné nebo neúplné formulace této smlouvy vznikne jakákoliv nejasnost či pochybnost, je řečeno, že si snoubenci dali k nevyslovenému souhlas ještě před uzavřením manželství. Snoubenci tímto prohlašují, že se v manželství společně nebudou dle této smlouvy:

- účastnit na společném nabytí nemovitostí*
- účastnit jednání statutárních orgánů právnických osob*
- podílet na podnikání jako spolupracující osoby. Podílnictví je možné uskutečnit jen na základě písemně uzavřené smlouvy. Součástí tohoto podílu mohou být požitky z podnikání, cenné papíry, akcie a výnosy z pronájmů nemovitostí. Pokud by snoubenec, který v manželství nabyt takové podíly od druhého z manželů a následně je odprodal, se dále již*

bez těchto podílů nemůže účastnit na zisku z nich či jednáních o jejich zhodnocení. Snoubenec, který v manželství podíl ze svého majetku poskytne druhému z manželů, má předkupní právo:

- účastnit se jednání o nákupu a prodeji jednotlivého majetku do Kč*
- účastnit se jednání o nákupu a prodeji souboru majetku do Kč*

V. Děti z manželství

Snoubenci se dohodli na následujícím. Děti narozené v manželství, jimiž biologickými rodiči jsou snoubenci - po sňatku oba manželé, nebo děti zplozené v manželství a narozené po rozvodu manželství, jejichž biologickými rodiči jsou snoubenci - po sňatku oba manželé nebo děti adoptované v době trvání manželství snoubenců, budou do své zletilosti po rozvodu zajištěny a bude o nich rozhodnuto následujícím způsobem: :

- o jejich umístění rozhoduje soud, nedojde-li k mimosoudní dohodě*
- při určení soudu o střídavé výchově snoubenců bude na každé dítě po rozvodu každý přispívat výživným ve výši Kč / měsíčně.*
- při určení soudu o svěření dítěte jednomu ze snoubenců je druhý zavázán přispívat na dítě částkou Kč / měsíčně. Pokud soud určí částku vyšší, je v platnosti vyživovací dávka určená soudem*

VI. Závěrečná ustanovení předmanželské smlouvy

Tato předmanželská smlouva se řídí Občanským zákoníkem a souvisejícími platnými právními předpisy, přičemž náležitosti výslovně neřešené upravují tyto právní normy. Pokud nedojde dle článku 1 této smlouvy mezi snoubenci k uzavření manželství, pozbývá tato smlouva platnost a nenabude účinnosti. Smlouva je vyhotovena notářským zápisem ve 2 stejnopisech, přičemž snoubenec i snoubenka obdrží po 1 ks, každý s platností originálu. Tuto předmanželskou smlouvu snoubenec a snoubenka uzavřeli na základě své svobodné vůle, opravdu a vážně, nikoli v tísní, bez nátlaku či za nápadně nevýhodných podmínek. Obsah smlouvy je jim naprosto přesně znám a je srozumitelný. Před notářem sepisujícím tento notářský zápis, panem Karlem Novákem, sídlem v Českých Budějovicích,

připojili na konci dokumentu jako důkaz výše uvedeného své vlastnoruční podpisy, čímž upravují své majetkově právní vztahy při vstupu do manželství (dle této smlouvy). Tuto předmanželskou smlouvu sepsanou formou notářského zápisu jsem osobně sepsal, přečetl a snoubenci ji odsouhlasili. Toto bylo provedeno za účasti přítomných právních zástupců snoubenců a uzavřeno připojením mého vlastnoručního podpisu a otisku úředního razítka notářské kanceláře. Současně svým připojeným podpisem stvrzuji pravdivost a správnost všech mnou ověřených opisů, které jsou uloženy ve spisové archiválii s č.j. na adrese sídla mé notářské kanceláře

Datum a místo:

Podpisy:snoubenec

..... snoubenka

.....notář

5. ZÁVĚR

V bakalářské práci jsem se zaměřila na problematiku vznikající při vypořádání společného jmění manželů. Hlavním cílem bylo provést analýzu dané problematiky na konkrétních příkladech z praxe, na jejichž základě bylo mým úkolem jejich následné zhodnocení a návrh možných řešení.

Práce je složena z teoretického shrnutí dané problematiky, kde se věnuji vysvětlení vzniku, obsahu, rozsahu, zániku společného jmění manželů a i nejvýznamnější částí teoretické části této práce, kterou je následné vypořádání.

V další části práce se věnuji vybraným praktickým příkladům, kterými je popsán konkrétní postup jejich řešení, a to jak v rámci dohody účastníků, tak za pomoci soudu. Zdrojem těchto příkladů mi byl především vedoucí bakalářské práce, ale i internetové stránky, na kterých se tyto problémy řeší v různých právních poradnách.

V další kapitole následuje zhodnocení hypotéz, které byly stanoveny už před provedenou analýzou problematiky vypořádání společného jmění manželů. Došlo zde především k jejich potvrzení.

Na základě této analýzy jsem navrhla možné řešení pro zlepšení dopadů, v němž se obracím k sepsání konkrétního příkladu předmanželské smlouvy. Celá problematika vypořádání společného jmění manželů je velice složitá, ale i přesto velmi zajímavá.

6.SUMMARY

My bachelor thesis is focused on issues in division of marital property. Main aim of the thesis was to analyze these issues, show real life examples, evaluate them and propose possible solutions.

My thesis consists of theoretical summary of the subject where I explain the acquisition, content, extent, dissipation and, most importantly, division of marital property.

Second part of my thesis deals with selected examples where I describe the specific process of their solution, based on both mutual agreement of the spouses and court involvement. The source of these examples was mainly my supervisor, but also the internet where these issues are dealt with on various legal advice forums.

The next chapter evaluates hypotheses that were stated before the analysis of the marital property issues. They were mostly confirmed.

Based on this analysis, I suggested a possible solution for increased impact, where I focus on writing a prenuptial agreement and give a specific example of one. The whole issue of dividing marital property is very complex, but yet very interesting, especially when dealing with real life situations

7. POUŽITÁ LITERATURA

1. Dvořák, J., & Spáčil, J. (2011). *Společné jmění manželů v teorii a v judikatuře: Předmluva* (3. vyd.). Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s.
2. Holub, M., Bičovský, J., & Pokorný, M. (2009). *Společné jmění manželů* (2. vyd.). Praha: Linde Praha, a.s.
3. Hrušáková, M. (2000). *Manželství a paragrafy: Právní úprava vztahů mezi manžely*. Praha: Computer Press, a.s.
4. Choděra, O. (2002). *Partnerství, manželství a paragrafy: Manželství*. Praha: GRADA Publishing, spol. s.r.o.
5. Kincelová, Š. (3. prosinec 2013). *Vypořádání společného jmění manželů část I. (formy vypořádání, vypořádání dohodou)*. Načteno z <http://www.epravo.cz/top/clanky/vyporadani-spolecneho-jmeni-manzelu-cast-i-formy-vyporadani-vyporadani-dohodou-21520.html>
6. Mlčochová, E. (2. prosinec 2013). *Rozvod, manželství a vše o něm*. Načteno z <http://www.bezplatnapravni poradna.cz/online-zdarma/component/content/article/3182-rozvod-manzelstvi-a-vse-o-nem.html>
7. NAŠEPENIZE.CZ. (16. leden 2014). *Předmanželská smlouva*. Načteno z <http://www.nasepenize.cz/predmanzelska-smlouva-6718>.
8. Nový občanský zákoník 2014. (2012). *Rodinné právo*. Ostrava: Sagit, a. s.
9. Petrlová, Ž. (7. prosinec 2013). *Podnikání a společné jmění manželů*. Načteno z <http://www.jmeni-manzelu.cz/podnikani-a-spolecne-jmeni-manzelu/>
10. Sagit. (2. prosinec 2013). *Zánik společného jmění manželů*. Načteno z http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=151&typ=r&levelid=OC_556A.HTM

11. Vyplél, J. (16. leden 2014). *Dohoda o vypořádání společného jmění manželů*. Načteno z <http://www.vzory.cz/vzory/rodina-a-manzelstvi/dohoda-o-vyporadani-vzajemnych-majetkovych-vztahu/#.UtekDxB5Moi>.
12. Zuklínová, M., & Psutka, J. (2012). *Spoluvlastnictví a společné jmění manželů. § 136 - § 151 občanského zákoníku. Podrobný komentář k jednotlivým ustanovením včetně vybrané judikatury a komentáře k právní úpravě této problematiky v novém občanském zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.)*. Praha: Linde Praha, a.s.
13. Žváčková, L. (30. listopad 2013). *Modifikace rozsahu SJM*. Načteno z <http://rozvodonline.webnode.cz/spolecne-jmeni-manzelu/modifikace-rozsahu-sjm/>

8. SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Roční počet sňatků	6
Graf 2: Sezónnost sňatečnosti	6
Graf 3: Roční počet rozvodů	7
Graf 4: Úhrnná rozvodovost a průměrná délka trvání manželství	7

9. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Smlouva o vypořádání SJM

Příloha 2: Dohoda o vypořádání SJM

Příloha 3: Žaloba o vypořádání SJM

Příloha 1: Smlouva o vypořádání SJM

SMLOUVA O VYPOŘÁDÁNÍ SPOLEČNÉHO JMĚNÍ MANŽELŮ A PRÁV A POVINNOSTÍ SPOLEČNÉHO BYDLENÍ

RF, r.č.

.....
.....
..... vůči sobě žádné další finanční a právní nároky z titulu jejich zaniklého společného jmění manželů

GF, r.č.

.....
.....
.....
společně také jako „manželé“ nebo „účastníci“

V Lískově dne 5.8.2013

I.

V Lískově dne

Účastníci této smlouvy uzavírají níže uvedeného dne v souladu s ustanovením § 24a odst. 1 písm. a) zákona o rodině, s odkazem na ustanovení § 149 a násl. občanského zákoníku tuto smlouvu o vypořádání SJM a práv a povinností společného bydlení v níže uvedeném znění.

II.

Účastníci prohlašují, že si před podpisem této smlouvy vypořádali veškeré movité věci ve společném jmění manželů. Jakékoliv nevypořádané movité věci se stávají vlastnictvím toho z manželů, který je má v den podpisu této smlouvy ve svém držení.

III.

Účastníci shodně prohlašují, že nemají žádnou nemovitost ve společném jmění manželů.

IV.

Účastníci prohlašují, že ke dni podpisu této smlouvy neexistují žádné nesplacené závazky, které by vznikly za trvání manželství a které by směřovaly vůči nim společně nebo vůči každému jednotlivě. Účastníci prohlašují, že jakýkoliv další závazek, který se objeví v době po rozvodu bude přičten na vrub toho, kdo jej způsobil, a že nebude v žádném případě požadovat kompenzaci od druhého účastníka této smlouvy.

V.

Účastníci shodně prohlašují, že ke dni podpisu této smlouvy mají vypořádány práva a povinnosti vyplývající ze společného bydlení a to tak, že:

RF bydlí na adrese GF bydlí na adrese

VI.

Věci, práva a závazky nabyté jedním z manželů, v době od podpisu této smlouvy ke dni právní moci rozsudku o rozvodu manželství, jsou touto smlouvou vypořádány tak, že výlučným vlastníkem a výlučným oprávněným či povinným se ke dni právní moci rozsudku o rozvodu manželství stane ten z manželů, který učinil právní úkon věci či závazku se týkající.

VII.

1. Účastníci této smlouvy prohlašují, že touto smlouvou si vypořádávají veškerý majetek ze společného jmění manželů. Oba účastníci této smlouvy potvrzují a shodně prohlašují, že uzavřením této smlouvy jsou mezi sebou zcela vyrovnáni a nebudou vůči sobě uplatňovat jakékoliv další nároky.
2. Náklady spojené s vypořádáním společného jmění manželů, zejména náklady na sepsání této smlouvy uhradí účastníci každý jednou polovinou.
3. Po vzájemném splnění povinností plynoucích z této smlouvy budou účastníci zcela vyrovnáni a nebudou mít vůči sobě žádné další finanční a právní nároky z titulu jejich zaniklého společného jmění manželů.
4. Tato smlouva nabývá účinnosti právní mocí rozsudku o rozvodu manželství.
5. Tato smlouva nabývá platnosti dnem jejího podpisu. Účastníci této smlouvy si tuto smlouvu s náležitou pozorností přečetli, s jejím obsahem souhlasí a shodně prohlašují, že tato smlouva byla uzavřena dle pravé, vážné a svobodné vůle smluvních stran, nikoliv v tísní či za nápadně jednostranně nevýhodných podmínek, a dále že jim nejsou známy okolnosti, které by je činily k uzavření této smlouvy nezpůsobilé nebo je jakkoliv omezovaly, což smluvní strany potvrzují svými vlastnoručními podpisy.

V Lišově dne 5.6.2013

V Lišově dne.....

Účastníci této smlouvy uzavírají níže uvedeného dne v souladu s ustanovením § 24a odst. 1 písm. a) zákona o rodině, s odvoláním na ustanovení § 140 a násl. občanského zákoníku tuto smlouvu o vypořádání S.J.M a práv a povinností společného bydlení v níže uvedeném znění:

RF

GF

Účastníci shodně prohlašují, že si před podpisem této smlouvy vypořádali veškeré movité věci ve společném jmění manželů. Jakékoliv nevypořádané movité věci se stávají vlastnictvím toho z manželů, který je má v den podpisu této smlouvy ve svém držení.

Účastníci shodně prohlašují, že nemají žádnou nemovitost ve společném jmění manželů.

Účastníci prohlašují, že ke dni podpisu této smlouvy neexistují žádné nespáčené závazky, které by vznikly ze svatby manželství a které by směřovaly vůči jinému společně nebo vůči každému jednotlivě. Účastníci prohlašují, že jakýkoliv další závazek, který se objeví v době po rozvodu, bude přičten na vůči toho, kdo jej způsobil, a že nebude v žádném případě požadovat kompenzaci od druhého účastníka této smlouvy.

Účastníci shodně prohlašují, že ke dni podpisu této smlouvy mají vypořádaná práva a povinnosti vyplývající ze společného bydlení a to tak, že:

RF bydlí na adrese GF bydlí na adrese

Věci, práva a závazky nabyté jedním z manželů, v době od podpisu této smlouvy ke dni právní moci rozsudku o rozvodu manželství, jsou touto smlouvou vypořádány tak, že výlučným vlastníkem a výlučným oprávněným a povinným se ke dni právní moci rozsudku o rozvodu manželství stane ten z manželů, který učinil právní úkon věci či závazku se týkající.

Příloha 2: Dohoda o vypořádání SJM

**Dohoda o vypořádání společného jmění manželů
a práv a povinností společného bydlení**

kteřou níže uvedeného dne dle ust. § 150 zákona č.40/1964 Sb. občanského zákoníku v platném znění
a předpisů souvisejících uzavřeli tito účastníci:

V Jistém dne2012.

XY, nar., bytem

a

ZŽ, nar., bytem

I.

Výše uvedení účastníci dohody XY a ZŽ uzavřeli dne 12.8.1994 manželství, které bylo rozvedeno
rozsudkem Okresního soudu v Jindřichově Hradci s nabytím právní moci ke dni 25.2.2010 č.j. 8 C
25/2010-15.

II.

Vypořádání společného jmění manželů

Účastníci se dohodli na následujícím vypořádání svého společného jmění manželů:

1. Movité věci nabyté za trvání manželství se po podpisu této dohody stávají vlastnictvím toho z manželů, který je má ve svém držení.
2. Paní XY uhradí jako vypořádání společného jmění rozvedených manželů k rukám pana ZŽ hotově částku 225.000,- Kč při podpisu této dohody.
3. Pan ZŽ se zavazuje, že do 30 dnů od uzavření této dohody se přehlásí do nového trvalého bydliště.

III.

1

Závěrečná ustanovení

Po vzájemném splnění povinností plynoucích z této dohody budou účastníci zcela vyrovnáni ohledně veškerého majetku ze zaniklého společného jmění manželů a nebudou mít vůči sobě žádné další nároky z titulu jejich zaniklého společného jmění manželů.

Pokud by se ukázalo, že ke dni právní moci rozsudku o rozvodu manželství náležel do společného jmění manželů nevypořádaný závazek, který přijal jen jeden z manželů, je z tohoto titulu zavázán ten z nich, který ho přijal. Pokud by byl druhý z manželů nucen z takového titulu věřiteli plnit, je oprávněn požadovat náhradu toho, co plnil, po prvním z bývalých manželů.

Pokud by se ukázalo, že ke dni právní moci rozsudku o rozvodu manželství náleží do společného jmění manželů nevypořádaný závazek, který přijal jen jeden z manželů, je z tohoto titulu zavázán ten z nich, který ho přijal. Pokud by byl druhý z manželů nucen z takového titulu věřiteli plnit, je oprávněn požadovat náhradu toho, co plnil, po prvním z bývalých manželů.

Účastníci této dohody si tuto dohodu s náležitou pozorností přečetli, s jejím obsahem souhlasí a shodně prohlašují, že tato dohoda byla uzavřena dle pravé, vážné a svobodné vůle smluvních stran, nikoliv v tísní či za nápadně jednostranně nevýhodných podmínek, a dále že jim nejsou známy okolnosti, které by je činily k uzavření této dohody nezpůsobilé nebo je jakkoliv omezovaly, což smluvní strany potvrzují svými vlastnoručními podpisy.

Dohoda je vyhotovena ve dvou exemplářích, po jednom obdrží každý z účastníků.

V Lišově dne2012.

XY, XY

ZŽ, ZŽ

XY

ZŽ

Výše uvedená závěrečná dohoda XY a ZŽ uzavřeli dne 12.8.2012 manželství, které bylo rozpuštěno rozsudkem Okresního soudu v Jindřichově Hradci z nabylou právní mocí ke dni 23.2.2013 č. 8 C 23/2010-13.

II. Vypořádání společného jmění manželů

Účastníci se dohodli na následujícím vypořádání svého společného jmění manželů:

1. Mávě věcí náležejících ze svého manželství se po podpisu této dohody užívají vlastnickou právo z manželů, který je má ve svém držení.
2. Pan XY obdrží jako vypořádání společného jmění rozvedených manželů k rukám pana ZŽ hotové částku 225.000,- Kč při podpisu této dohody.
3. Pan ZŽ se zavazuje, že do 30 dnů od uzavření této dohody se přestěhuje do nového trvalého bydliště.

III.

Příloha 3: Žaloba o vypořádání SJM

Okresní soud v [redacted]

II.

Žalobce: XCX, nar. [redacted], bytem [redacted]
právně zastoupena [redacted], advokátem, se sídlem nám.

Žalovaná: XVX, nar. [redacted], bytem [redacted]

Žaloba o vypořádání společného jmění manželů

Přílohy:
- Plná moc
- další dle textu

IV.

I.

Rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne pod č.j. bylo rozvedeno manželství žalobkyně s žalovaným, uzavřené dne před Úřadem města České Budějovice. Tento rozsudek nabyl právní moci dne K témuž dni zaniklo i společné jmění bývalých manželů, které se účastníkům nepodařilo dosud vypořádat dohodou. Žalobce učinil několik návrhů na vypořádání společného jmění manželů, ale ani jeden návrh nebyl žalovanou akceptován. Žalobce se proto obrací na výše nadepsaný soud s žalobou o vypořádání společného jmění manželů.

Důkaz: Rozsudek Okresního soudu v Českých Budějovicích
ze dne

II.

Za trvání manželství žalovaná převedla v průběhu března 2010 finanční prostředky ve výši 1.650.000,- Kč (což byly společné úspory žalobce a žalované za dobu trvání manželství) na bankovní účet syna

Celkové naspořené jmění manželů uložené na bankovním účtě činilo 1.650.000,- Kč.

Následně převedl zpět na žalovanou část těchto úspor a to konkrétně částku 150.000,- Kč.

Žalobce proto s odkazem na ustanovení § 149 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů, požaduje po žalované nahrazení pouze 1/2 společných úspor, které syn převedl zpět na žalovanou (150.000,- Kč), žalovaná však nebyla ochotna požadavku žalobce vyhovět.

III.

Investice vynaložené ze společného jmění na zhodnocení majetku:

1. Investice vynaložené ze společného jmění manželů na zhodnocení domu č.p. 658,, celkem 169.500,- Kč.

Žalobce proto s odkazem na ustanovení § 149 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dle kterého je každý z manželů je povinen nahradit, co ze společného majetku bylo vynaloženo na jeho ostatní majetek, požadoval po žalované nahrazení 1/2 vynaložených investic, žalovaná však nebyla ochotna požadavku žalobce vyhovět.

2. Investice vynaložené z výlučného jmění žalobce na zhodnocení domu č.p. 658,:

- 55.000,- Kč z výnosu kupní smlouvy uzavřené mezi prodávajícími a paní a kupujícími dne Předmětem převodu byl prodej pozemků zapsaných na LV č.379 pro k.ú.
- 175.000,- Kč jako výnos z prodeje pozemků v k.ú. zapsaných na LV č.379, když tyto pozemky pan společně se svojí sestrou u převedl a paní; kupní smlouva byla uzavřena

Žalobce proto s odkazem na ustanovení § 149 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dle kterého je každý z manželů je povinen nahradit, co ze společného majetku bylo vynaloženo na jeho ostatní majetek, požadoval po žalované nahrazení 1/2 vynaložených investic, žalovaná však nebyla ochotna požadavku žalobce vyhovět.

Důkaz: kupní smlouva uzavřená mezi a paní a kupujícími ze dne 1 (předmětem prodej pozemku).
kupní smlouva uzavřená mezi a paní a kupujícími a paní ze dne 7.3.2001.

IV.

Žalobce a žalovaná nabyli společně za trvání manželství následující movité věci:

- 1)kompletní ložnice z tzv. masivu dle objednávky „na míru“ v hodnotě 70.000,- Kč,
- 2)kompletní kuchyně včetně dalšího nábytku (stoly, skříně, židle apod.), vše vyrobeno na objednávku „na míru“ truhlářstvím v Lišově v hodnotě 40.000,- Kč,
- 3)sedací souprava v hodnotě 40.000,- Kč,
- 4)3 ks skříněk v předsíni a různé police a poličky v hodnotě 10.000,- Kč,
- 5)starožitný psací stůl v hodnotě 8.000,- Kč,
- 6)část obývací stěny v pracovně v hodnotě 8.000,- Kč,
- 7)lednička zn. Elektrolux v hodnotě 15.000,- Kč,
- 8)myčka zn. Elektrolux v hodnotě 9.000,- Kč,
- 9)aut. pračka zn. MIELE v hodnotě 40.000,- Kč,
- 10)sklokeramický el. sporák zn. Elektrolux včetně skříně v hodnotě 38.000,- Kč,
- 11)vysavač zn. Elektrolux v hodnotě 10.000,- Kč,
- 12)kuchyňský robot s příslušenstvím zn. BOSCH v hodnotě 30.000,- Kč,
- 13)remoska v hodnotě 2.500,- Kč,
- 14)zahradní bazén s pískovou filtrací a top. slunečními panely v hodnotě 30.000,- Kč,
- 15)satelit na TV v hodnotě 15.000,- Kč,
- 16)elektrická sekačka na trávu se sběracím košem v hodnotě 5.000,- Kč,
- 17)ruční elektrická sekačka na trávu v hodnotě 1.000,- Kč,
- 18)hliníkové schůdky v hodnotě 1.000,- Kč,
- 19)stavební vrátek v hodnotě 2.500,- Kč,
- 20)domácí pekárna, kterou účastníci smlouvy nabyli darem v hodnotě 1.500,- Kč,
- 21)2 ks starších pultových mrazáků, které byly darovány v hodnotě 4.000,- Kč,
- 22)veškeré kuchyňské nádobí a jídelní přístroje, sklenice, hrnce, apod., veškeré ložní prádlo, vybavení koupelny v celkové hodnotě 10.000,- Kč,
- 23)2 ks radiomagnetofonů, 2 ks nástěnných hodin, malá stolní dig. televize, svítidla – lampičky a lustry, prodlužovací kabely, router na příjem internetu, další TV antény apod., v celkové hodnotě 25.000,- Kč,
- 24)zahradní a zahradnické nářadí a náčiní, výsuvné nůžky na větve zn. Fiskars, 2ks stavební kolečka, 1ks souprava umělohmotného zahradního nábytku (stůl + 4 křesílka), 1ks souprava ručně vyrobeného dřevěného zahradního nábytku (stůl a 2 lavice), nejméně 100 metrů zahradních hadic, barvy a laky apod., v celkové hodnotě 30.000,- Kč,
- 25)veškeré koberce, záclony, závěsy vč. garnýží a tyčí celkem v hodnotě 25.000,- Kč,
- 26)mikrovlnná trouba v hodnotě 1.600,- Kč,
- 27)hliníkový skládací žebřík v hodnotě 3.000,- Kč,
- 28)notebook zn. Acer v hodnotě 30.000,- Kč,
- 29)laserová černobílá tiskárna zn. HP v hodnotě 8.000,- Kč,
- 30)multifunkční zařízení bar. tiskárna, kopírka a scanner v hodnotě 5.000,- Kč,
- 31)mobil. tel. v hodnotě 5.000,- Kč,
- 32)Opel Corsa v hodnotě 270.000,- Kč,
- 33)sedací souprava v hodnotě 25.000,- Kč,
- 34)konferenční stůl v hodnotě 1.200,- Kč,
- 35)analog. video Panasonic v hodnotě 2.500,- Kč,
- 36)videokamera v hodnotě 6.000,- Kč,
- 37)fotoaparát na film v hodnotě 4.000,- Kč,
- 38)2 skřínky v celkové hodnotě 900,- Kč,
- 39)1 nízká šatní skříň v hodnotě 1.000,- Kč,
- 40)analog. televizní přijímač zn. Grundig v hodnotě 2.700,- Kč,
- 41)ruční el. vrtačka v hodnotě 500,- Kč,
- 42)el. rozbrus v hodnotě 360,- Kč,
- 43)drobné ruční nářadí (kleště, šroubováky, kladívka apod.) celkem v hodnotě 2.000,- Kč,
- 44)přívěsný vozík za auto v hodnotě 1.500,- Kč,
- 45)elektrocentrála v hodnotě 5.500,- Kč,
- 46)Opel Vectra v hodnotě 130.000,- Kč.

Celková hodnota výše uvedených movitých věcí ve společném jmění manželů činí **976.260,- Kč**.

Žalobce si je vědom, že u položek uvedených pod čísly 1) – 46) by cena měla vycházet z jejich hodnoty v okamžiku zániku SJM. Žalobce přesto volí postup, kdy navrhuje aby bylo toto vybavení vypořádáno v 100% pořizovací ceny, neboť pokud by měla být stanovena hodnota všech movitých věcí k okamžiku zániku SJM, musel by být k tomuto úkonu přizván soudní znalec, což by vedlo k dalšímu prodloužení a prodražení tohoto sporu. Přičemž dá se legitimně předpokládat, že by výsledek stanovený znalcem několikanásobně převyšoval požadavek žalobce.

V.

Žalobce byl žalovanou donucen opustit společnou domácnost a pořídit si nové vybavení domácnosti. Kromě výhradně osobních věcí si žalobce odnesl následující movité věci uvedené v čl. IV., bod 33) až 46); ostatní movité věci uvedené v tomto článku, konkrétně pod body 1) až 32) náležející do společného jmění manželů tak zůstali v dispozici žalované a ta je též dodnes užívá.

V zaniklém společném jmění manželů ke dni jeho zániku nebyly jiné nemovitosti, jiné závazky či pohledávky.

VI.

Žalovaná přislíbila opakovaně, že sdělí žalobci své požadavky na vypořádání společného jmění manželů, po několika urgencích však žalovaná svůj návrh výše částky, či způsob vypořádání nesdělila a ani nereagovala na výzvy.

VII.

Žalobce proto opakovaně vyčíslil své nároky a došel k těmto závěrům:

- na zhodnocení nemovitostí ve výlučném vlastnictví žalované, které zůstalo v dispozici právě žalované, bylo z prostředků spadajících do SJM vynaloženo minimálně celkem: 169.500,- Kč
½ z této částky činí: 84.750,- Kč
- na zhodnocení nemovitostí ve výlučném vlastnictví žalované, které zůstalo v dispozici právě žalované, bylo z prostředků spadajících do výlučného vlastnictví žalobce vynaloženo minimálně celkem: 230.000,- Kč
- úspory ze společného soužití mezi žalobcem a žalovanou (společně naspořené finanční prostředky ve výši 1.650.000,- Kč, ovšem žalobce požaduje právě jen polovinu z částku 150.000,- Kč, jak je uvedeno v čl. II.) v minimální výši: 150.000,- Kč
½ z této částky činí 75.000,- Kč
- hodnota movitých věcí, resp. úhrada do výše ideální poloviny z celkové hodnoty movitých věcí, celkem: 976.260,- Kč
úhrada do ½ z této částky činí 304.970,- Kč

Z dosud vyčíslených nároků proto vyplývá, že by žalovaná měla žalobci uhradit na vypořádání částku **694.720,- Kč**

VIII.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti a stav, kdy žalovaná není ochotna vést konstruktivní diskusi směřující k rychlému vypořádání zaniklého SJM, navrhuje žalobce, aby výše nadepsaný soud vydal tento

rozsudek

- 1/ Z movitých věcí, které měli účastníci ve společném jmění, se přikazuje:
a) do vlastnictví žalované veškeré movité věci uvedené v bodě IV., bod 1) – 32),
b) do vlastnictví žalobce veškeré movité věci uvedené v bodě IV., bod 33) – 46).
- 2/ Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na vyrovnání podílu do jedné ideální poloviny společného jmění manželů částku 694.720,- Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku.
- 3/ Žalovaná je povinna zaplatit náhradu nákladů tohoto řízení k rukám právního zástupce žalobce do 3 dnů od právní moci rozsudku.

V Lišově dne

Žalobce: KČX, a.s.
právní zástupce
.....

advokát v plné moci

Žalovaná: AVX, a.s.
bytem

Žaloba o vypořádání společného jmění manželů

Příloha:
- Písemná
- další do textu